

الفارسية للعرب

الدكتور

محمد علي آذرشب

استاذ في جامعة طهران

الفارسية للعرب

الدكتور محمد علي آذرشب
جامعة طهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾

قرآن کریم

مقدمة

بين العالم العربي وإيران علاقات وثيقة ثقافية واجتماعية وسياسية واقتصادية عريقة، وهذه العلاقات قد تطورت أخيراً بشكل خاص، ضمن إطار مصالح الأمة العربية والإسلامية بل - وأوسع من ذلك - ضمن إطار المشروع الحضاري المرتقب والعودة المنشودة إلى مكانتنا التاريخية على ظهر الأرض.

وهذه العلاقات الواسعة تتطلب إزالة الحاجز اللغوي كي تتكون لدى شعب كل بلد رؤية واضحة مباشرة عن أشقائه في البلد الآخر، يرافقها طبعاً تعاون في جميع المجالات المطلوبة لدعم العلاقات. وللعارفين بلغتي البلدين دور هام في تقوية الأواصر وتفعيل التواصل.

ثمة تراث ضخم في الآداب والتاريخ والعلوم الإسلامية والفلسفة والطب والهندسة ... مدون باللغة الفارسية، ولا يستغني عنه الباحثون في هذه العلوم، ولذلك تخصص عدد كبير من المستشرقين في اللغة الفارسية ليطالعوا على هذا التراث. ومن الأولى للدارسين والباحثين العرب أن يطلعوا عليه لأنه يشكل جزء من الرصيد الحضاري المشترك بين العرب والإيرانيين.

التواصل العربي الإيراني ضرورة من ضرورات النهضة الشاملة، وكان رواد النهضة العربية مهتمين باللغة الفارسية وآدابها وتراثها منهم جمال الدين المعروف بالأفغانى، والإمام محمد عبده، والكواكبي، وعبد الوهاب عزّام مؤسس أقسام اللغة الفارسية في الجامعات المصرية، وكبار شعراء المرحلة المعاصرة أمثال محمود سامي البارودي، وجميل صدقي الزهاوي، ومحمد الفراتي، ومحمد مهدي الجواهري... ذلك لأنهم أدركوا ضرورة التواصل الشرقي - الشرقي في هذه النهضة لعمق الاشتراك في الجذور والفروع.

الأدب الفارسي، بشعرائه الكبار أمثال الفردوسي وسنائي والعطار وجلال الدين الرومي وسعدي الشيرازي وحافظ الشيرازي والخيام، له مكانته الكبرى في الآداب العالمية، واهتم الغرب بترجمة دواوين هؤلاء الشعراء وشرحها ودراسة تأثيرها في الآداب الأخرى، وجدّير بالعربي أن يطلع على هذه الكنوز التي تشكل جزءاً من حضارته الغنية، كما أن الاهتمام العالمي اليوم بالساحة الثقافية والأدبية والفنية والسينمائية والحضارية والسياسية الإيرانية يشجع على معرفة اللغة الفارسية للوقوف على معالم هذه الساحة من مصادرها المباشرة.

اللغة الفارسية جزء من اللغات الإسلامية، بل ومن أهمها، لما دُوّن فيها من تراث أدبي وعلمي ضخم، وقد تفاعلت مع اللغة العربية، فكانت حروفها عربية ونسبة مرتفعة من كلماتها عربية، وآدابها ممتزجة بنصوص القرآن والحديث والشعر العربي.

كما أن هذه اللغة أثرت على آداب اللغة العربية شعراً ونثراً، فتركت بصماتها في المفردات والمضامين، مما فسح المجال الواسع للدراسات الأدبية واللغوية المقارنة، ومما جعل اللغة الفارسية أقرب لغة إلى العربية.

علاقات الجوار الإيراني - العربي تعود إلى عصور قديمة جداً، وجاء الإسلام ليجعل من الإيرانيين والعرب في سياق تاريخي وحضاري موّحد، من هنا لاغنى للباحث في تاريخ المنطقة عن دراسة إيران تاريخاً ومجتمعاً وثقافة وتراثاً، مما يستدعي الوقوف على المصادر التاريخية باللغة الفارسية.

هذه وغيرها من العوامل هي التي دعت الجامعات العربية إلى تدريس اللغة الفارسية في أقسام العلوم الإنسانية أو في قسم مستقل بها، أو في مراكز تعليمية تابعة للجامعات.

ولقد عمل الأساتذة العرب والإيرانيون على وضع كتب لتلبية هذه الحاجة التعليمية، وفق مناهج مختلفة وأذواق متباينة، والعربي بحاجة - في هذا المجال - إلى أسلوب خاص لما بين اللغتين العربية والفارسية من مشتركات كبيرة في الحروف والكلمات والعبارات، كما أن تعليم اللغة يحتاج أولاً إلى مران على أصول تكوين الجملة، ثم على النصوص البسيطة والمحادثات البسيطة، ثم التدرج إلى مستويات أرفع.

استفدت من تجربتي السابقة في تعليم اللغة العربية للإيرانيين، من خلال التدريس، ومن خلال تأليف كتاب «اللغة العربية الحديثة» وهو

كتاب تعليمي جامعي تعددت طبعاته، وحظي باهتمام الأساتذة والطلبة في إيران.

كما استفدت من تجربة تدريس اللغة الفارسية في الجامعات السورية، بعد أن كُلفت بالتعاون مع هذه الجامعات ومراكزها التعليمية التابعة لها بشأن تدريس اللغة الفارسية.

واستفدت كثيراً من الملاحظات القيمة التي قدّمها لي الأستاذ الدكتور غلامحسين زاده مدير اللجنة التنفيذية لنشر اللغة الفارسية في رابطة الثقافة والعلاقات الإسلامية وزملائه في اللجنة وأخص بالذكر الدكتورة سهيلا صلاحى مقدم والدكتورة مهزود فاضلي، فلهم الشكر، والشكر موصول للدكتورة ندى حسون والسيد علي أرمكان والسيدة عاطفه نوري لجهودهم في التنقيح والتصحيح.

وهذا الكتاب يلبي حاجة المستوى الأول من التعليم، ويتطلب خمسين ساعة تدريسية، وستعقبه - بإذن الله - ثلاثة كتب للمستويات التالية، ومع هذا الكتاب والكتب التالية أشرطة صوتية تسهل على المتعلم متابعة الدرس بعد انتهاء الحصة.

أرجو أن تكون هذه المساهمة تجربة أخرى من التجارب المفيدة التي قدّمها قبلي الأساتذة والمهتمون. فإن حالفها بعض التوفيق فما توفيقى إلا بالله عليه توكلت وإليه أنيب.

د. محمد علي آذرشب

دمشق - ربيع الثاني ١٤٢٢ هـ - تموز ٢٠٠١ م

درس اول^۳

جمله‌ی اسمیه

بشنوید و تکرار کنید *

سعید عالم است .	سعید عالم .
کتاب مفید است .	الکتاب مفید .
جواد کریم است .	جواد کریم .
مسعود بخیل است .	مسعود بخیل .
منزل وسیع است .	المنزل وسیع .
علم شریف است .	العلم شریف .
قرآن مقدس است .	القرآن مقدس .
برق ضعیف است .	التیار (الکهربائی) ضعیف .
هوا لطیف است .	الجو لطیف .
قاضی عادل است .	القاضی عادل .

۳ ۳ ۳

* اسمعوا وکرروا .

پیراهن کثیف بود .	كان الثوب وسخاً .
غذا لذیذ بود .	كان الطعام لذيذاً .
مقاله ضعیف بود .	كانت المقالة ضعيفة .
قزوین پایتخت بود .	كانت قزوین عاصمة .
خیابان شلوغ بود .	كان الشارع مزدحماً .
سعید مریض بود .	كان سعيد مريضاً .
درس آسان بود .	كان الدرس سهلاً .
شهر زیبا بود .	كانت المدينة جميلة .
در بسته بود .	كان الباب مغلقاً .
دوا تلخ بود .	كان الدواء مرّاً .

۷ ۷ ۷

کلاس کوچک نیست .	ليس الصف صغيراً .
اصفهان پایتخت نیست .	ليست اصفهان عاصمة .
علی معلم نیست .	ليس علي معلماً .
جواد مهندس نیست .	ليس جواد مهندساً .
کوچه پهن نیست .	ليس الزقاق عريضاً .
دانشگاه نزدیک نیست .	ليست الكلية قريبة .

شهر بزرگ نیست .	ليست المدينة كبيرة .
هوا سرد نیست .	ليس الجو بارداً .
در باز نیست .	ليس الباب مفتوحاً .
سقف بلند نیست .	ليس السقف مرتفعاً .
دانشگاه دور نیست .	الجامعة ليست بعيدة .

۷ ۷ ۷

در بسته نبود .	لم يكن الباب مغلقاً .
خانه زیبا نبود .	لم يكن البيت جميلاً .
بازی جالب نبود .	لم يكن اللعب جذاباً .
اوضاع عادی نبود .	لم تكن الاوضاع عادية .
غذا لذیذ نبود .	لم يكن الطعام لذيذاً .
رستوران تمیز نبود .	لم يكن المطعم نظيفاً .
لباس کثیف نبود .	لم يكن اللباس وسخاً .
اتاق مرتب نبود .	لم تكن الغرفة مرتبة .
چراغ روشن نبود .	لم يكن المصباح مضيئاً .
آسمان صاف نبود .	لم تكن السماء صافية .

۷ ۷ ۷

هوا سرد شد.	أصبح الجو بارداً.
آب داغ شد.	أصبح الماء ساخناً.
درخت سبز شد.	أصبحت الشجرة خضراء.
اتاق كثيف شد.	صارت الغرفة ومخة.
کشور آزاد شد.	أصبح البلد حراً.
اسلام منتشر شد.	صار الإسلام منتشراً.
علي خسته شد.	أصبح علي متعباً.
حسن گرسنه شد.	أصبح حسن جائعاً.
میوه زیاد شد.	صارت الفاكهة كثيرة.
بازار گساده شد.	أصبح السوق كاسداً.

۷ ۷ ۷

قواعد :

۱ - الجمل الاسمية في اللغة الفارسية تحتاج إلى فعل رابط :

است : يكون   ونفيها : ليست
بود : كان   ونفيها : نبود
شد : صار ، أصبح   ونفيها : نشد

وبمكان (شد) يمكن استعمال : (گردید) ، و (گشت).

٢ - نهاية الكلمات في الجمل المذكورة ساكنة لأن اللغة الفارسية ليست إعرابية .

٣ - الحروف العربية كلها موجودة في الفارسية وتزيد الفارسية عليها بأربعة حروف هي :

پ = P ، چ = Ch ، گ = g ، ژ = J

٤ - تنطق الحروف : ث ، س ، ص كلها مثل الحرف : س .

٥ - تنطق الحروف : ذ ، ز ، ض ، ظ كلها مثل الحرف : ز .

٦ - الحرفان : ت ، ط يلفظان : ت .

٧ - الحرفان : ح ، هـ يلفظان : هـ .

٨ - الحرفان : ع ، أ يلفظان : أ .

٩ - الحرف : و ، يلفظ مثل V بالانجليزية إذا كان متحركاً .

١٠ - إذا وقعت الواو بين حرفي الخاء والألف ، أو الخاء والياء فحكمها غالباً أن لا تلفظ مثل :

خوارزم^(١) تلفظ : خارزم .

خواهر^(٢) تلفظ : خاهر .

خوان^(٣) تلفظ : خان .

خویش^(٤) تلفظ : خيش .

---

(١) - اسم منطقة . (٢) - أخت . (٣) - مائدة . (٤) - نفس أو ذات .

١١ - التاء القصيرة في نهاية الكلمات إما أن تبدل الى تاء طويلة أو إلى هاء ساكنة :

فضيلة ← قُضِيْلَتْ مصيبة ← مُصِيْبَتْ
فاطمة ← فاطمهُ جائزة ← جايْزهُ

- تمرين :

١ - اقرأ الكلمات التالية :

(كل الكلمات المذكورة أدناه عربية مستعملة في الفارسية)

ثمر - مثَلْت - مِثْل - ثَلْت - مِثَال - تَمَثَال - ارث - وارث - ثمن -
لوث .

فرصة - مصدر - صبر - صدق - صدف - أعصاب - عصر - مرصد -
قصد - رقص .

ذبح - ذوق - مذمت^(١) - عذاب - معذب - مهذب - جذاب -
مجذوب - جذب .

قرض - مرض - مريض - فرضية - رفوضه^(٢) - ضرب - ضريب -
ضربت^(٣) - عرض - روضه - رضا - افتضاح - فضل - فضيلت^(٤) .

ظهور - ظاهر - مظهر - ظلم - ظلمت^(٥) - مظلوم - عظيم -
عظمت^(٦) - معظّم .

(١) - الّدم. (٢) - مرفوض / راسب. (٣) - الضربة. (٤) - الفضيلة. (٥) - الظلمة.
(٦) - العظمة.

طير - طيور - طرد - طريق - طرُق - عطار - مُعَطِّر - مطبّ - طبيب

- طبابت^(١) .

حرمت - حرام - محرّم - حميد - محمود - روح - حديث -

حادثة - محدث - مُحَادِثُه - محكوم - حُكومت^(٢) - محدود - حدّ -

متحير - خيرت - حَمَام - فَرَح - محبوب - محمّد - مرحوم -

رَحمت^(٣) - ريعان - حَسَن - محسن - احسان - حسين .

على - معلم - عالم - عدد - معدود - عبد - عِلْم - عدالت^(٤) - عوام

- عموم - معدوم - معلّم - مَعَاد - عَدُو - عرفان - معرفت -

مَعصيت^(٥) - منفعت^(٦) - منافع - معارف - زرع - مزرعه - زارع .

٢ - ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١- الطعام لذيذ .	.....
٢- العاصمة مزدحمة .	.....
٣- الأرضاع عادية .	.....
٤- السماء صافية .	.....

(١) - الطبابة. (٢) - الحكومة. (٣) - الرحمة. (٤) - العدالة. (٥) - المعصية.

(٦) - المنفعة.

	٥- اللباس نظيف .
	٦- المدينة جميلة .
	٧- لم يكن الباب مفتوحاً .
	٨- الصباح مضيء .
	٩- الدرس مفيد .
	١٠- البيت مرتب .
	١١- لم يكن الجو بارداً .
	١٢- الكلية قريبة .
	١٣- علي مهندس .
	١٤- الزقاق عريض .
	١٥- الشارع مزدحم .
	١٦- كان التيار (الكهربائي) ضعيفاً .
	١٧- لم يكن الدرس سهلاً .
	١٨- كان القاضي عادلاً .
	١٩- ليس جواد بخيلاً .

.....	٢٠- ليست حمير عاصمة
.....	٢١- القاهرة عاصمة
.....	٢٢- كان اللعب عادياً
.....	٢٣- كان البيت مزدحماً
.....	٢٤- الجو بارد
.....	٢٥- صار علي مهندساً
.....	٢٦- أصبح الدرس سهلاً
.....	٢٧- صار البيت مرتباً
.....	٢٨- أصبحت الأوضاع عادية
.....	٢٩- أصبحت العاصمة مزدحمة
.....	٣٠- أصبحت المدينة جميلة

٣ - اذكر معنى هذه الجمل وضعها في حالة النفي :

.....	١- برق ضعيف است
.....	٢- منزل وسيع است
.....	٣- هوا لطيف است
.....	٤- پيراهن كثيف است

.....	۵- کریم مریض بود .
.....	۶- خیابان زیبا بود .
.....	۷- اصفهان پایتخت بود .
.....	۸- غذا لذیذ بود .
.....	۹- کوچه شلوغ بود .
.....	۱۰- شهر بزرگ است .
.....	۱۱- سقف بلند است .
.....	۱۲- هوا سرد است .
.....	۱۳- کلاس مرتب است .
.....	۱۴- آسمان صاف بود .
.....	۱۵- رستوران تمیز بود .
.....	۱۶- بازی جالب بود .
.....	۱۷- چراغ روشن بود .
.....	۱۸- شهر جالب بود .
.....	۱۹- خانه کوچک است .
.....	۲۰- علی مهندس است .
.....	۲۱- خیابان شلوغ شد .

.....	۲۲- سعید مریض گردید.
.....	۲۳- غذا لذیذ گشت.
.....	۲۴- پایتخت بزرگ شد.
.....	۲۵- خیابان زیبا گردید.
.....	۲۶- حسن گرسنه شد.
.....	۲۷- در بسته شد.
.....	۲۸- اتاق روشن شد.
.....	۲۹- بازی جالب شد.
.....	۳۰- شهر شلوغ شد.

۷ ۷ ۷

درس دهم

جمله‌ی اسمیه مضاف ومضاف الیه
صفت وموصوف

بشنوید و تکرار کنید :

لباس کارگر تمیز است .	ملابس العامل نظيفة .
کلاس دانشکده بزرگ است .	صف الكلية كبير .
خیابان شهر پهن است .	شارع المدينة عريض .
رنگ دیوار سفید است .	لون الحائط أبيض .
سلام علامت ادب است .	السلام علامة الأدب .
صندلی معلم نو است .	كرسي المعلم جديد .
نیمکت محصل کهنه است .	مسطبة الطالب قديمة .
دود سیگار بد است .	دخان السجارة سيء .
پنجره‌ی اتاق بسته است .	نافذة الغرفة مغلقة .
ورق کتاب پاره است .	ورقة الكتاب ممزقة .
تخته‌ی کلاس تمیز است .	لوح الصف نظيف .

خانه ی علی دور است .	بیت علی بعید .
هوای بهار معتدل است .	جوّ الربیع معتدل .
انتهای خیابان نزدیک است .	نهایة الشارع قریبة .
دوای مریض گران است .	دواء المریض غال .
موی سر علی مشکّی است .	شعر رأس علی أسود .
جوی آب تمیز است .	عجری الماء (الساقیة) نظیف .
رنگ سبز زیبا است .	اللون الأخضر جمیل .
درس اول سخت است .	الدرس الأول صعب .
چای داغ خوب است .	الشای الساخن جید .
هوای شهر آلوده است .	جوّ المدینة ملوّث .
ستاره ی آسمان جذاب است .	نجمة السماء جذابة .
خانه ی وکیل نزدیک است .	بیت المحامی قریب .
دفتر مهندس دور است .	مكتب المهندس بعید .
مطبّ پزشک نزدیک است .	عیادة الطیب قریبة .

۲ ۲ ۲

فواحد :

١- المضاف يُكسر آخره في الفارسية . والكسرة في الفارسية لا تُشبع (تلفظ بين الكسرة والفتحة) .

٢- الموصوف يُكسر غالباً أيضاً .

٣- بعد الهاء الساكنة والألف والواو تضاف (ي) وعليها تقع كسرة الإضافة .

مثال : پنجره‌ی اتاق - دواي مريض - جوي آب .

وتكتب أيضاً بصورة همزة على الهاء :

مثال : پنجره‌ی اتاق - خانه‌ی کارگر - کارخانه‌ی نساجی .

تعميرين :

١ - اجعل كل كلمتين مما يلي مضافاً ومضافاً إليه أو صفة وموصوف، وضعها في جملة مفيدة :

.....	١- لباس - کارگر .
.....	٢- ورقه - دفتر .
.....	٣- هوا - شهر .
.....	٤- دوا - مريض .
.....	٥- جو - آب .

.....	۶- خانه - معلم .
.....	۷- صندلی - محصل .
.....	۸- رنگ - تخته .
.....	۹- کلاس - دانشکده .
.....	۱۰- انتها - کوچه .
.....	۱۱- سقف - کلاس .
.....	۱۲- رستوران - دانشکده .
.....	۱۳- آسمان - شهر .
.....	۱۴- هوا - بهار .
.....	۱۵- جای - سرد .
.....	۱۶- مطب - پزشک .
.....	۱۷- دفتر - وکیل .
.....	۱۸- غذا - رستوران .
.....	۱۹- مو - سر .
.....	۲۰- درس - اول .
.....	۲۱- اتاق - روشن .
.....	۲۲- مرد - بزرگ .

.....	۲۳- رنگ - مشکی.
.....	۲۴- درخت - سبز
.....	۲۵- غذا - لذیذ.
.....	۲۶- گل - زیبا.
.....	۲۷- کوچه - پهن.
.....	۲۸- دانشکده - ادبیات.
.....	۲۹- خیابان - شلوغ.
.....	۳۰- درس - فارسی.

۲ - أجب عن الأسئلة التالية بالإيجاب والتفي كما في المثال التالي:

المثال = آیا خیابان شهر پهن است ؟ (هل شارع المدينة عريض؟)

بله خیابان شهر پهن است. (نعم ، شارع المدينة عريض.)

نه خیابان شهر پهن نیست. (لا ، ليس شارع المدينة عريضاً.)

.....	۱- آیا غذای داغ خوب است ؟
.....	۲- آیا ستاره ی آسمان جذاب است ؟
.....	۳- آیا درس اول آسان است ؟
.....	۴- آیا خانه ی وکیل نزدیک است ؟
.....	۵- آیا انتهای خیابان دور است ؟

.....	٦- آیا هوای شهر تمیز است ؟
.....	٧- آیا رنگ کلاس سفید است ؟
.....	٨- آیا جوی آب تمیز است ؟
.....	٩- آیا خیابان شهر شلوغ است ؟
.....	١٠- آیا برق اتاق روشن است ؟
.....	١١- آیا اوضاع شهر عادی است ؟
.....	١٢- آیا کلاس دانشکده کوچک است ؟
.....	١٣- آیا خانه ی علی زیبا است ؟
.....	١٤- آیا در خانه باز است ؟
.....	١٥- آیا پنجره ی کلاس بسته است ؟
.....	١٦- آیا صفحه ی اول کتاب سفید است ؟
.....	١٧- آیا کتاب فارسی گران است ؟
.....	١٨- آیا اتاق محصل مرتب است ؟
.....	١٩- آیا غذای رستوران لذیذ است ؟
.....	٢٠- آیا هوای کلاس سرد است ؟

٣- ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

.....	١- عيادة الطبيب قريبة .
-------	-------------------------

.....	٢- كتاب الطالب ليس غالياً
.....	٣- دخان السجارة سيء
.....	٤- كانت السماء صافية
.....	٥- جو الربيع ليس بارداً
.....	٦- الكلية قريبة
.....	٧- مكتب المحامي ليس بعيداً
.....	٨- ملابس الطالب نظيفة
.....	٩- الصف مرتب
.....	١٠- سماء المدينة صافية
.....	١١- سقف الغرفة مرتفع
.....	١٢- الدرس الأول سهل
.....	١٣- مجرى الماء ليس وسعاً
.....	١٤- طعام المطعم كان لذيذاً
.....	١٥- شارع المدينة كان مزدحماً
.....	١٦- باب الكلية كان مفتوحاً
.....	١٧- حمص ليست عاصمة
.....	١٨- القاهرة عاصمة مصر

.....	۱۹- طهران مدينه جميله .
.....	۲۰- الدواء ما كان مرًا .

۴ - أجب عن الأسئلة التالية بانتخاب واحد من كل كلمتين متضادتين فيما يلي :

.....	۱- آیا خیابان شهر پهن یا تنگ است؟
.....	۲- آیا درخت پرتقال زیبا یا زشت است؟
.....	۳- آیا در کلاس بسته یا باز بود؟
.....	۴- آیا دوا تلخ یا شیرین بود؟
.....	۵- آیا مقاله ی اول ضعیف یا قوی است؟
.....	۶- آیا هوای شهر تمیز یا کثیف بود؟
.....	۷- آیا درس اول آسان یا سخت بود؟
.....	۸- آیا برق کلاس روشن یا خاموش بود؟
.....	۹- آیا آسمان صاف یا ابری بود؟

.....	۱۰- آیا هوای اتاق سرد یا گرم است؟
.....	۱۱- آیا دانشکده دور یا نزدیک است؟
.....	۱۲- آیا کلاس بزرگ یا کوچک است؟
.....	۱۳- آیا اتاق مرتب یا نامرتب است؟
.....	۱۴- آیا اوضاع عادی یا غیر عادی بود؟
.....	۱۵- آیا قاضی عادل یا ظالم است؟
.....	۱۶- آیا مسعود بخیل یا کریم است؟
.....	۱۷- آیا کتاب مفید یا مضر است؟
.....	۱۸- آیا سعید عالم یا جاهل است؟
.....	۱۹- آیا خیابان شلوغ یا خلوت بود؟
.....	۲۰- آیا مجید مریض یا سالم است؟

درس سوّم

جمله‌ی اسمیه / ضمایر

پشنوید و تکرار کنید

من محصل استم = من محصل هستم = من محصلم .	أنا طالب .
تو محصل استی = تو محصل هستی = تو محصلی .	أنت طالب .
او محصل است .	هو طالب .
ما محصل استیم = ما محصل هستیم = ما محصلیم .	نحن طلاب .
شما محصل استید = شما محصل هستید = شما محصلید .	أنتم طلاب .
ایشان محصل استند = ایشان محصل هستند = ایشان محصلند .	هم طلاب .

۷ ۷ ۷

امروز در منزل هستم .	أنا اليوم في البيت .
دیروز هم در منزل بودم .	أمس كنت في البيت أيضاً .

علي ومحمد در دانشکده بودند .	كان علي ومحمد في الكلية .
شما در کلاس نبودید .	لم تكونوا اَنتم في الصف .
من اکنون در کلاس .	أنا الآن في الصف .
تو اکنون در کلاسی .	أنت الآن في الصف .
معلم الآن در کلاس است .	المعلم الآن في الصف .
ما همه در کلاسیم .	نحن جميعا في الصف .
ما همه در دانشکده ایم .	نحن كلنا في الكلية .
ما همه دانشجو ایم = ما همه دانشجوییم .	نحن كلنا طلاب .
ایشان همه دانش آموزند .	هم كلهم تلاميذ .
من معلم نیستم .	أنا لست معلماً .
شما در خیابان نیستید .	أَنتم لستم في الشارع .
ایشان در پارک نیستند .	هم ليسوا في الحديقة .

٧ ٧ ٧

قواعد :

۱- الضمائر المنفصلة في الفارسية سنة ويلحق الفعل الرابط العلامة المتناسبة مع الضمير المنفصل .

الضمير المنفصل	الفعل الرابط الماضي	الفعل الرابط للحال	المواحق الفاعلية
من	بود	هست	م
تو	بود	هست	ی
او	بود	است	—
ما	بود	هست	یم
شما	بود	هست	ید
ایشان	بود	هست	ند

- ٢- يستعمل (هست) بدل (است) في الكلام إلا في المفرد الغائب .
- ٣- قد يُحذف فعل الربط (است) من الكلام إلا في المفرد الغائب ويبقى ما يلحقه منه علامة تتناسب مع الضمير (محصله) .
- ٤- إذا كان في آخر الخبر هاء ساكنة أو واو أو ألف أو ياء ، وحذفنا الفعل الرابط (است - هست) نضيف إليه ما يساعد على التلفظ (الألف أو ياء) (در دانشکده ایم - دانشجوییم) .

تقرین :

١ : أعد كتابة الجمل التالية باستعمال بقية الضمائر على النحو التالي:

او شاعر است :

من شاعرم - تو شاعری - او شاعر است - ما شاعریم - شما شاعرید - ایشان شاعرند.

.....	۱- او معلم است .
.....	۲- او دانشجو است .
.....	۳- او در منزل بود .
.....	۴- او مهندس است .
.....	۵- او کریم است .
.....	۶- او سالم بود .
.....	۷- او مهندس است .
.....	۸- او خباز (نانوا) است .
.....	۹- او حداد (آهنگر) است .
.....	۱۰- او طبیب (پزشک) است .
.....	۱۱- او صادق (راستگو) بود .
.....	۱۲- او با تربیت ^(۱) است .
.....	۱۳- او سرباز بود .
.....	۱۴- او با وفا ^(۲) است .

(۱) - ذو تربیة. (۲) - ذو وفاء .

٢ : اُنْفِ الجمل التالية كما في المثال :

١- آيا او بي تربيت است ؟	- نه ، او يا تربيت است .
١- آيا او بي وفا است ؟	.....
٢- آيا او بي ادب است ؟	.....
٢- آيا او بي سواد ^(١) است ؟	.....
٤- آيا او بي همت است ؟	.....
٥- آيا او بي دين است ؟	.....
٦- آيا او بي لياقت است ؟	.....
٧- آيا او بي شعور است ؟	.....
٨- آيا او بي استعداد است ؟	.....
٩- آيا او بي شخصيت است ؟	.....
١٠- آيا او بي عقل است ؟	.....

٧ ٧ ٧

(١) - أمي، وسواد تعني العلم.

۳ : اَکمل الجمل التالیة بضمائر مناسبة :

۱-.....پزشک است .
۲-.....مهندس هستند .
۳-.....معلم هستی .
۴-.....صادق بود .
۵-.....با وفا هستید .
۶-.....خیابان است .
۷-.....دانشجو هستیم .
۸-.....معلم هستیم .
۹-.....سرباز بودند .
۱۰-.....در منزل بودم .
۱۱-.....در دانشکده بود .
۱۲-.....در منزل نبودید .
۱۳-.....در کلاس بود .
۱۴-.....با وفا هستید .
۱۵-.....بی همت هستند .

۷ ۷ ۷

٤ : أكمل الجمل التالية بأفعال الربط المناسبة :

١- ما در منزل .....
٢- شما حاضر .....
٣- من غایب .....
٤- او در کلاس .....
٥- شما با ادب .....
٦- ما عرب .....
٧- او با عقل .....
٨- ما بنی آدم .....
٩- ایشان بشر .....
١٠- ما همه دانشجو .....
١١- ایشان همه دانش آموز .....
١٢- شما با ادب .....
١٣- ما همه با ادب .....
١٤- ما اکنون در کلاس .....
١٥- من با وفا .....

۷ ۷ ۷

۵ : احذف الفعل الرابط من الجمل التالية :

.....	۱- من سوری هستیم .
.....	۲- شما خوب هستید .
.....	۳- حمید و مجید با وفا هستند .
.....	۴- ایشان با عاطفه هستند .
.....	۵- ما آماده ^(۱) هستیم .
.....	۶- تو سرباز هستی .
.....	۷- تو با ادب هستی .
.....	۸- تو جوان ^(۲) هستی .
.....	۹- من مرد ^(۳) هستیم .
.....	۱۰- ما مرد هستیم .
.....	۱۱- شما جوان هستید .
.....	۱۲- ایشان در منزل هستند .
.....	۱۳- تو در کلاس هستی .
.....	۱۴- ایشان در دانشکده هستند .
.....	۱۵- ما با شما ^(۴) هستیم .

(۱) - مستعد. (۲) - شاب. (۳) - رجل. (۴) - معکم.

٦ : ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

.....	١. نحن الآن في الصف .
.....	٢. أنت أيضاً كنت في الصف .
.....	٣. هم كانوا حاضرين .
.....	٤. أنتم كنتم غائبين .
.....	٥. نحن كنا في البيت أمس .
.....	٦. نحن اليوم في الكلية .
.....	٧. نحن جميعاً كنا في الجامعة .
.....	٨. هم كانوا جميعاً في الحديقة .
.....	٩. أنت معلم .
.....	١٠. أنتم أيضاً معلمون .
.....	١١. الجو لطيف في الغرفة .
.....	١٢. الجو الآن في المدينة لطيف أيضاً .
.....	١٣. حميد ومحمد كانا في المدرسة أمس .
.....	١٤. فائزة وزهراء وفاطمة في الجامعة اليوم .
.....	١٥. أنتم جميعاً أوفياء .

درس چهارم

جمله‌ی اسمیه ضمیر

بشنوید و تکرار کنید :

این کتاب من است	=	این کتاب مال من است	=	این کتابم است
این دفتر تو است	=	این دفتر مال تو است	=	این دفترت است
این منزل او است	=	این منزل مال او است	=	این منزلش است
این نقشه‌ی ما است	=	این نقشه مال ما است	=	این نقشه مان است
این قلم شما است	=	این قلم مال شما است	=	این قلمتان است
این کلاس ایشان است	=	این کلاس مال ایشان است	=	این کلاسشان است
این خانه ام ، آن خانه ات ، و آن خانه اش است				
این عمویم ، و آن عمویت ، و آن عمویش است				
این عمه ام ، و آن عمه ات ، و آن عمه اش است				

۷ ۷ ۷

(۱) - خارطه

قواعد:

١- الحديث عن الملكية : إما بالاضافة إلى الضمير المنفصل (كتاب من) ، أو باستعمال : مال (مال من) ، أو أن نضيف إلى الضمير المتصل (كتابم) .

٢- الضمائر المتصلة : م - ت - ش - مان - تان - شان .

(كتابم - كتابت - كتابش - كتابمان - كتابتان - كتابشان)

٣- إذا كانت الكلمة مختومة بالهاء الساكنة ، أو واو ، أو ياء ، وأردنا إضافتها إلى الضمير المتصل نضيف ياء أو ألف لتسهيل النطق .

عمّه ← عمّه ام ، عمو^(١) ← عمويم ، دايي^(٢) ← دايي ام

و و و

تمرين :

١ - حول الضمائر المنفصلة في الجمل التالية إلى ضمائر متصلة :

مثال : - اين خانه ي من است . ← اين خانه ام است . (هذا بيتي).

- اين پدر او است . ← اين پدرش است . (هذا أبوه).

(١) - العم . (٢) - الحال .

.....	۱- این شهر ما است .
.....	۲- صبر ایشان کم است .
.....	۳- این برادر من است .
.....	۴- آن معلم ما است .
.....	۵- صورت او تمیز است .
.....	۶- این دوست من است .
.....	۷- سعید دوست من است .
.....	۸- حال او خوب نیست .
.....	۹- این همکلاس من است .
.....	۱۰- مجید برادر او است .
.....	۱۱- عموی من معلم است .
.....	۱۲- اموال او حلال است .
.....	۱۳- این مادر ما است .
.....	۱۴- املاک او زیاد است .
.....	۱۵- آن خواهر او است .

۷ ۷ ۷

٢ - ترجم الجمل التالية مستعملاً صيغ الملكية الثلاث :

مثال : هذه ساعتى .

این ساعت من است.	این ساعت مال من است.	این ساعت من است.
------------------	----------------------	------------------

١ - هذه حقيبتى ^(١).

.....	.....	.....
-------	-------	-------

٢ - هذه مطرتك ^(٢).

.....	.....	.....
-------	-------	-------

٣ - هذا قلمى .

.....	.....	.....
-------	-------	-------

٤ - هذه ماسحتك ^(٣).

.....	.....	.....
-------	-------	-------

٥ - هذه نقوده ^(٤).

.....	.....	.....
-------	-------	-------

٦ - هذه نظارتها ^(٥).

.....	.....	.....
-------	-------	-------

(١) - فى الفارسية : كيف. (٢) - خط كش. (٣) - پاک کن. (٤) - پول.
(٥) - عینک.

۷- هذا كأسه ^(١) .

.....	.....	.....
-------	-------	-------

۸- هذا بلدنا ^(٢) .

.....	.....	.....
-------	-------	-------

۹- هذه مسطبتكم .

.....	.....	.....
-------	-------	-------

۱۰- هذه أرضهم ^(٣) .

.....	.....	.....
-------	-------	-------

۳- أجب عن الأسئلة التالية :

.....	۱- این کیست ^(٤) ؟
.....	۲- این چیست ^(٥) ؟
.....	۳- این تلویزیون مال کیست ؟
.....	۴- این رادیو مال تو است ؟

(۱) - في الفارسية : ليوان.

(۲) - کشور.

(۳) - زمین.

(۴) - کیست = که + است : للسؤال عن العاقل .

(۵) - چیست = چه + است : للسؤال عن غير العاقل

.....	۵- این خانه مال کیست ؟
.....	۶- اسمِ تو ^(۱) چیست ؟
.....	۷- شغلِ شما چیست ؟
.....	۸- این مرد کیست ؟
.....	۹- این آقا کیست ؟
.....	۱۰- این خانم کیست ؟
.....	۱۱- این جوان ^(۲) کیست ؟
.....	۱۲- این قالی ^(۳) مال کیست ؟
.....	۱۳- این صدای کیست ؟
.....	۱۴- این صدای چیست ؟
.....	۱۵- این بوی چیست ؟

۷ ۷ ۷

(۱) - للاحترام لایقال فی الکلام غالباً : اسمِ تو ، بل یقال : اسمِ شما ، او نامِ شما ، و نامِ بمعنی اسم .

(۲) - شاب .

(۳) - سجّادة .

٤ - اجعل الكلمات التالية متصلة بالضمائر الستة المتصلة :

مثال :

كتاب :	كتابهم	كتابت	كتابش	كتابمان	كتابتان	كتابشان
١. قلم :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٢. عمو :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٣. خانه :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٤. دایي :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٥. دفتر :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٦. ماشین :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٧. جواب :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٨. تصميم :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
٩. عاطفه :	.....	.....	.....	.....	.....	.....
١٠. قدرت :	.....	.....	.....	.....	.....	.....

٣ ٣ ٣

درس پنجم

جمله ی اسمیه / اعداد - ظروف

بشنوید و تکرار کنید :

یک دانشجو در کلاس است.	طالب واحد فی الصف.
دو دانشجو خارج از کلاسند.	طالبان خارج الصف.
سه قلم روی میز بود ^(۱) .	ثلاثة أقلام كانت على الطاولة.
چهار کتاب در کیف است.	أربعة كتب في الحقيبة.
پنج پرنده روی درخت بود.	خمسة طيور كانت على الشجرة.
شش لیوان در سینی است.	سنة كؤوس في الصينية.
هفت دفتر زیر کتاب است.	سبعة دفاتر تحت الكتاب.
هشت بُشقاب در سَفَره است	ثمانية صحون في المائدة.
نه گل روی شاخه است.	تسع أزهار على الغصن.

(۱) - حينما يكون المسند إليه غير عاقل فالأفضل أن يكون الفعل مفرداً.

ده نفر داخل خانه اند .	عشرة أشخاص داخل البيت .
چند دانشجو در کلاس است؟	ما عدد الطلاب في الصف ؟
دو نفر دانشجو در کلاسند .	طالبان في الصف .
چند دانشجو خارج از کلاس است؟	كم طالباً خارج الصف ؟
یک دانشجو خارج از کلاس است .	طالب واحد خارج الصف .
دانشجویان کجا هستند (کجايند) ؟	أين الطلاب ؟
دانشجویان در کلاسند .	الطلاب في الصف .
کتابها کجاست ؟	أين الكتب ؟
کتابها در کیف است .	الكتب في الحقيبة .
چند پرنده روی شاخه بود؟	كم كان عدد الطيور على الغصن ؟
ده پرنده روی شاخه بود .	كان عشرة طيور على الغصن .
پرندگان اکنون کجايند ؟	أين الطيور الآن ؟
پرندگان اکنون در لانه اند .	الطيور الآن في العش .

١- الأعداد في الفارسية :

یک (١) ، دو (٢) ، سه (٣) ، چهار (٤) ، پنج (٥) ، شش (٦) ، هفت (٧) ،
هشت (٨) ، نه (٩) ، ده (١٠) ، یازده (١١) ، دوازده (١٢) ، سیزده (١٣) ،
چهارده (١٤) ، پانزده (١٥) ، شانزده (١٦) ، هفده (١٧) ، هجده (١٨) ، نوزده
(١٩) ، بیست (٢٠) ، بیست و یک (٢١) ، بیست و دو (٢٢) ، بیست و سه
(٢٣) ، بیست و چهار (٢٤) ، بیست و پنج (٢٥) ، بیست و شش (٢٦) ، بیست
و هفت (٢٧) ، بیست و هشت (٢٨) ، بیست و نه (٢٩) ، سی (٣٠)

سی و یک (٣١)	.....	چهل (٤٠)
چهل و یک (٤١)	.....	پنجاه (٥٠)
پنجاه و یک (٥١)	.....	شصت (٦٠)
شصت و یک (٦١)	.....	هفتاد (٧٠)
هفتاد و یک (٧١)	.....	هشتاد (٨٠)
هشتاد و یک (٨١)	.....	نود (٩٠)
نود و یک (٩١)	.....	صد (١٠٠)
صد و یک (١٠١) ، صد و دو (١٠٢)	.....	دویست (٢٠٠)
دویست و یک (٢٠١)	.....	سیصد (٣٠٠)

سیصد و یک (۳۰۱)	.....	چهار صد (۴۰۰)
چهار صد و یک (۴۰۱)	.....	پانصد (۵۰۰)
پانصد و یک (۵۰۱)	.....	ششصد (۶۰۰)
ششصد و یک (۶۰۱)	.....	هفتصد (۷۰۰)
هفتصد و یک (۷۰۱)	.....	هشتصد (۸۰۰)
هشتصد و یک (۸۰۱)	.....	نه صد (۹۰۰)
نہصد و یک (۹۰۱)	.....	هزار (۱۰۰۰)

هزار و یک (۱۰۰۱) ... دو هزار (۲۰۰۰) ... سه هزار (۳۰۰۰)

..... یک ملیون (۱,۰۰۰,۰۰۰) .....

۷ ۷ ۷

۲- أشهر ظروف المكان في الفارسية :

جلو (أمام)	پشت (خلف)	روبرو (مقابل)
راست (يمين)	چپ (يسار)	نزد (قرب ، عند)
نزدیک (قريب)	دور (بعيد)	پائين (أسفل)
بالا (فوق)	ميان (وسط)	کنار (جوار)
عقب (خلف)	زیر (تحت)	مقابل (أمام)

۳ - المفرد والجمع :

يجمع غير العاقل بإضافة (ها) غالباً ، ويجمع العاقل بإضافة (ان) غالباً .

دفتري	←	دفتريها
جادو	←	جادوها
پارک	←	پارکها
برگ	←	برگها

کتاب	←	کتابها
قلم	←	قلمها
سينما	←	سينماها
درخت	←	درختها

مدیر	←	مدیران
زن	←	زنان
افسر	←	افسران
مستخدم	←	مستخدمان

معلم	←	معلمان
مرد	←	مردان
سرباز	←	سربازان
مهندس	←	مهندسان

— وعندما يكون في آخر المفرد (الف) أو (واو) وأردنا جمعها — (ان)

نضيف (ياء) لتسهيل التلفظ .

مثال :

آقا ← آقایان — دانشجو ← دانشجویان

— وإذا كان في آخره (هاء ساكنة) وأردنا جمعها — (ان) نغير الهاء إلى

(گ). مثال :

مورچه ← مورچگان — پرند ← پرندگان

— كما تستخدم بعض الجموع المستعملة في العربية :

مدرسه	مدارس	مجمع	مجامع
ملت	ملل	افتخار	افتخارات
شخص	اشخاص	عدد	اعداد
مسجد	مساجد	انتخاب	انتخابات
قانون	قوانين	حقيقت	حقايق

٧ ٧ ٧

٤ — أداة الاستفهام عن العدد : (چند ؟) .

و أداة الاستفهام عن المكان : (کجا ؟) .

تمرین :

١ — اكتب بالأرقام الأعداد التالية :

بيست و پنج ، هفده ، نود و سه ، هفتاد و چهار ، سيصد و سه ،
هشتاد و پنج ، يازده ، سي و شش ، يکهزار و ششصد و چهل ، دو
هزار ، هفت هزار و سيصد و پنجاه و پنج ، دو هزار و هشتصد ، هزار
و سيصد و پنجاه و هفت ، پنج هزار و پنج ، هفتاد هزار و نهصد و شصت
و يك ، سه هزار و سيصد و سي و سه ، نهصد و نود و نه ، يازده هزار
و صد و يازده ، هفتاد و نه ، بيست و پنج هزار .

۲ - اكتب بالحروف الأعداد التالية :

۱۸ - ۱۷ - ۵ - ۳۰۳ - ۴۶۵ - ۸۸۸ - ۹۰۱ - ۱۳۰۵ - ۲۷۰۰ - ۱۰۰۱ -
 ۵۰۰۰ - ۲۷۵ - ۷۵۰ - ۹۰۰۰۰ - ۶۶۰ - ۴۸۸ - ۱۱۱ - ۱۹۸۶ - ۱۳۷۰ -
 ۴۰۰۴ - ۳۳۳۳ - ۹۹ - ۷۷ - ۲۱۲ .

۳ - اجمع الكلمات التالية وأدخلها في جمل مفيدة :

درخت - خیابان - شهر - در - کتاب - مهندس - مرد - زن -
 دختر - پسر - غذا - معلم - عالم - آسمان - ستاره - سرباز - افسر -
 سینما - پارک - آقا - دانشجو - پرنده - مدرسه - قانون - خاتم -
 برادر - خواهر .

۴ - أجب عن الأسئلة التالية :

.....	۱- پدر و مادرت کجایند ؟
.....	۲- شما اهل کجایید ؟
.....	۳- پرنده ی زیبا کجاست ؟
....	۴- آیا دانشگاه حلب داخل شهر حلب است ؟
.....	۵- آیا علی خارج از کشور است ؟
.....	۶- تخته سیاه کجاست ؟

.....	۷- آیا تلویزیون روی میز است؟
.....	۸- آیا رادیو در اتاق استراحت است؟
.....	۹- مسجد کجاست؟
.....	۱۰- آیا کتابفروشی ^(۱) مقابل دانشگاه است؟
.....	۱۱- کتابخانه بالاست یا پایین؟
.....	۱۲- آیا کتابم نزد شماست؟
.....	۱۳- اینجا کجاست؟
.....	۱۴- آیا توالت در طبقه بالاست؟
.....	۱۵- چند کتاب در کیف است؟
.....	۱۶- چند دانشجو در کلاس است؟
.....	۱۷- چند نیمکت در کلاس است؟
.....	۱۸- چند میز ^(۲) در کلاس است؟
.....	۱۹- آیا این فصل، فصل بهار است؟
.....	۲۰- یک سال ^(۳) چند فصل است؟
.....	۲۱- یک ماه ^(۴) چند روز است؟

(۱) - محل بیع الكتب . (۲) - المنضدة. (۳) - السنة . (۴) - الشهر.

.....	٢٢- يك هفته چند روز است ؟
-------	---------------------------

٥ - ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

.....	١- أين والدك ؟
.....	٢- أين أخوك وأختك ؟
.....	٣- علي في المدرسة .
.....	٤- الطير على الغصن .
.....	٥- عيادة الدكتور بعيدة .
.....	٦- مكتب المهندس قريب .
.....	٧- في الجامعة ثلاث كليات .
.....	٨- محل بيع الكتب أمام الكلية .
.....	٩- الكتاب على المنضدة .
.....	١٠- السينما قرب بيتنا .
.....	١١- ماء الحمام ساخن .
.....	١٢- زميلي خارج الجامعة .

....	١٣- صديقي أمام البيت .
....	١٤- في البيت ثلاث غرف وحمام ومرفق صحي.
....	١٥- في مدينتي عشرة مساجد .
....	١٦- أختي زميلة أختك .
....	١٧- أصدقائي في الغرفة .
....	١٨- المعلمون في المدرسة .
....	١٩- الأخوة مستعدون .
....	٢٠- أين المطعم ؟

٣ ٣ ٣

درس نهم

جمله‌ی اسمیه / اعداد ترتیبی

بشنوید و تکرار کنید :

ماه اول (اولین ماه) سال هجری شمسی فروردین است.	الشهر الأول من السنة الهجرية الشمسية فروردین.
ماه دوم، اردیبهشت، و ماه سوم خرداد است.	الشهر الثاني اردیبهشت، والثالث هو خرداد.
ماههای فصل بهار : فروردین، اردیبهشت و خرداد است.	شهور فصل الربيع هي : فروردین و اردیبهشت و خرداد.
ماه چهارم تیر، ماه پنجم مرداد، و ماه ششم شهریور است.	الشهر الرابع هو تیر، والخامس مرداد والسادس شهریور.
ماههای فصل تابستان : تیر، مرداد و شهریور است.	أشهر فصل الصيف هي : تیر و مرداد و شهریور.
ماه هفتم مهر، ماه هشتم آبان، و ماه نهم آذر است.	الشهر السابع مهر والثامن آبان والتاسع آذر.

ماه‌های فصل پاییز: مهر، آبان و آذر است.	آشهر فصل الخريف هي: مهر وآبان و آذر.
ماه دهم دی، و ماه یازدهم بهمن، و ماه دوازدهم اسفند است.	الشهر العاشر دي والحادی عشر بهمن والثاني عشر اسفند.
ماه‌های فصل زمستان: دی، بهمن و اسفند است.	شهور فصل الشتاء: دي و بهمن و اسفند.

۷ ۷ ۷

شنبه اولین روز هفته است، روز دوم: یکشنبه، روز سوم: دوشنبه، روز چهارم: سه شنبه، روز پنجم: چهارشنبه، روز ششم: پنجشنبه و روز هفتم: جمعه.

(بمعنی): اول أيام الأسبوع هو السبت، اليوم الثاني: الأحد، اليوم الثالث: الاثنين، اليوم الرابع: الثلاثاء، اليوم الخامس: الأربعاء، اليوم السادس: الخميس، اليوم السابع: الجمعة.

۷ ۷ ۷

ساعت چند است؟ (۱،۳۰).	ساعت یک و سی دقیقه (یک و نیم).
ساعت چند است؟ (۱،۱۵).	ساعت یک و پانزده دقیقه (یک و ربع).
ساعت چند است؟ (۷،۱۰).	ساعت هفت و ده دقیقه.

ساعت چند است؟ (۹،۴۵)	ساعت نه و چهل و پنج دقیقه (یک ربع به ده).
ساعت چند است؟ (۱۱،۲۰)	ساعت یازده و بیست دقیقه
ساعت چند است؟ (۹،۵۰)	ساعت نه و پنجاه دقیقه (ده دقیقه به ده).

قواعد:

الأعداد الترتيبية :

يُكْم (اول)، دُوم (ثاني)، سِوَم (ثالث)، چَهَارَم (رابع)، يَنْجَم (خامس)،
شِشَم (سادس)، هَفْتَم (سابع)، هَشْتَم (ثامن)، نَهَم (تاسع)، دَهَم (عاشر)،
يَا زدهم (حادي عشر) ... بِيستم، بِيست ويكم ... سِي ام ... چِهلم ...
صدم ... صد ويكم ... (وتأتي هذه الأعداد بعد المعدود).

اولين، دومين، سومين ... (تأتي هذه الأعداد قبل المعدود).

— أداة السؤال عن العدد الترتيبي: (چندم، چندمين)

تمرين:

۱ - أجب عن الاسئلة التالية :

.....	۱- فروردین چندمین ماه سال است ؟
.....	۲- خرداد چندمین ماه سال است ؟

.....	۳- جمعه چندمین روز هفته است؟
.....	۴- سه شنبه چندمین روز هفته است؟
.....	۵- فصل پاییز چند ماه دارد؟
.....	۶- ماههای فصل بهار کدام ^(۱) است؟
.....	۷- ماههای فصل زمستان کدامند؟
.....	۸- درس پنجم کتاب فارسی در کدام صفحه است؟
.....	۹- بهمن در کدام فصل سال است؟
.....	۱۰- سال چند فصل دارد؟
.....	۱۱- فصول سال چیست ^(۲) ؟
.....	۱۲- روزهای هفته چیست؟
.....	۱۳- دهمین ماه سال کدام است؟
.....	۱۴- آیا آغاز سال هجری شمسی اول فروردین است؟
.....	۱۵- آیا آغاز عید نوروز در اول فروردین است؟

(۱) - کدام؟ : به معنی ای؟ و نقول: کدام هستند (او) کدامند، بحذف الفعل الرابط.

(۲) - چیستند = چه + استند.

....	۱۶- عید قربان ^(۱) در چندم ذی الحجه است؟
.....	۱۷- عید فطر در چندم شوال است؟
.....	۱۸- این درس چندمین درس کتاب است؟
.....	۱۹- روز سوم هفته کدام است؟
.....	۲۰- در اتاق چند پنجره است؟

۲ - ساعت چند است :

۱:۱۷ - ۸:۱۵ - ۷:۴۵ - ۹:۱۰ - ۷:۷ - ۱۲:۴۵ - ۱۱:۳۰ - ۱۰:۱۵ - ۹:۱۳

- ۴:۴۰ - ۵:۵۰

۳ - ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

.....	۱. عید النیروز اول أيام السنة الهجرية الشمسية .
.....	۲. عید الاضحی فی العاشر من شهر ذی الحجة .
.....	۳. الثلاثاء هو رابع أيام الأسبوع .
.....	۴. أمام البيت ثلاث أشجار .
.....	۵. الكتب داخل الحقيبة .

(۱) - الاضحی .

.....	٦. عيد الفطر في أول يوم من شوال .
.....	٧. أصدقائي في الجامعة .
.....	٨. الحفائب على المنضدة .
.....	٩. السبت، أي يوم من أيام الأسبوع ؟
.....	١٠. محرم، أي شهر من أشهر السنة الهجرية القمرية؟
.....	١١. كم أسبوعاً في الشهر ؟
.....	١٢. كم طالباً في الصف ؟
.....	١٣. في الصف ٢٤ طالباً .
.....	١٤. أمامي الصفحة الرابعة والعشرون .
.....	١٥. في بيتنا ثلاث غرف .
.....	١٦. في الحديقة عشر مصاطب .
.....	١٧. في الجامعة تسع كليات .
.....	١٨. أول كلية في الجامعة هي كلية الآداب .
.....	١٩. الساعة الآن الثانية عشرة .
.....	٢٠. كم الساعة الآن ؟

٣ ٣ ٣

درس هفتم

مالکیت - تفصیل

بخوانید و تکرار کنید :

خانه‌ی ما

خانه‌ی ما کوچک است . خانه‌ی ما همیشه تمیز است . خانه‌ی ما یک حیاط دارد . همچنین سه اتاق و آشپزخانه و توالت و دستشویی دارد . خانه‌ی ما یک بالکن نیز دارد .

اتاقهای خانه مرتب است، اتاقها سه قالی دارد. قالیها بافت تبریز است. اتاقم کتابخانه دارد، یک تخت خواب و یک میز مطالعه دارد. کتابخانه‌ی من یکصد و بیست کتاب دارد. اتاق پدر و مادرم یک کمد بزرگ دارد. اغلب لباسهایم در آن کمد است. اسباب بازی خواهرم نیز در آن کمد است.

آشپزخانه‌ی ما یک اجاق گاز و یک یخچال و یک کمد ظرف دارد. آشپزخانه یک میز و شش صندلی نیز دارد. ما در آشپزخانه پنج دیگ، بیست بشقاب، بیست و چهار قاشق، سی چنگال، و پانزده چاقو داریم.

حیاط خانه‌ی ما دو درخت دارد. درختها، شاخه‌های زیادی دارند. ما در بالکن چند گلدان داریم.

بيتنا

بيتنا صغير ، بيتنا نظيف دائماً. لبيتنا ساحة واحدة. وكذلك له ثلاث غرف ، ومطبخ ومرحاض ومغسلة. ولبيتنا أيضاً شرفة واحدة. غرف البيت مرتبة. الغرف لها ثلاث سجادات. السجادات حياكة تبريز. غرفتي لها مكتبة. ولها سرير نوم واحد. ومنضدة مطالعة واحدة. مكتبتى لها (فيها) مائة وعشرون كتاباً. في غرفة والديّ قمطار كبير، أغلب ملابسى في ذلك القمطار. ألعاب أختى أيضاً في ذلك القمطار . مطبخنا فيه طبّاخ غازي واحد وثلاجة واحدة وقمطار للأنية، المطبخ له أيضاً منضدة واحدة وستة كراسي. نحن عندنا في المطبخ خمسة قدور، وعشرون صحنًا، وأربع وعشرون ملعقة وثلاثون شوكة، وخمسة عشر سكينًا. ساحة بيتنا لها (فيها) شجرتان . الشجرتان هما أغصان كثيرة، نحن في الشرفة عندنا عدد من الزهريات .

قواعد :

١ - للملكية نستعمل أيضاً كلمة (دارد) بمعنى (له) أو (يملك)، وتصريفها مثل (است) :

(١) - في ترجمة نصوص الدروس توخينا الترجمة اللفظية لفائدة تعليمية، ولم نراع الأسلوب الأفضل.

دارم - داری - دارد - داریم - دارید - دارند .

۲ - نضيف إلى الصفة (تر) في التفضيل أو (ترين) في التفضيل المطلق :

مرد بزرگ ← بزرگترین مرد ، نقاشی زیبا ← زیباترین نقاشی
مرد قوی ← قویترین مرد ، شعر مؤثر ← مؤثرترین شعر

۳ - تستعمل في الفارسية قيود مثل :

غالباً - دائماً - أحياناً - مطمئناً - قطعاً - مسلماً - حتماً

الثلاثة الأولى قيود زمان ، والباقية قيود تأكيد.

تحریر :

۱ - أجب عن الأسئلة التالية :

۱. خانه ی شما بزرگ است یا کوچک؟
.....
۲. خانه ی شما چند اتاق دارد؟
.....
۳. خانه ی شما آیرتمان است یا خانه ی مستقل است؟
.....
۴. خانه ی شما از دانشگاه دور است یا نزدیک؟
.....

۵. قالیه‌های شما بافت کجاست ؟
.....
۶. آیا حیاط دانشگاه باغچه دارد ؟
.....
۷. در باغچه چند درخت وجود دارد ؟
.....
۸. در دانشکده‌ی ادبیات چند رشته‌ی تحصیلی ^(۱) وجود دارد ؟
.....
۹. آیا شما قالی بافت ایران دارید ؟
.....
۱۰. آیا شهر شما پارک دارد ؟
.....
۱۱. تو چند برادر و خواهر داری ؟
.....
۱۲. شهر شما چند خیابان بزرگ دارد ؟
.....
۱۳. مدارس شهر شما زیاد است یا کم ؟
.....

(۱) - فرع دراسی.

١٤. آیا در شهر شما رودخانه وجود دارد ؟	.....
١٥. پرچم ^(١) کشورتان سه رنگ دارد یا بیشتر ^(٢) ؟	.....

٢ - ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١. غرفتي دائماً مرتبة .	.....
٢. في شرفة بيتنا ثلاث مزهريات .	.....
٣. في المزهريات زهور كثيرة .	.....
٤. ألعاب أختي الصغيرة في القمطار.	.....
٥. في غرفتي سجادة جميلة .	.....
٦. تلك السجادة حياكة إيران .	.....
٧. إيران وسوريا بلدان شقيقتان .	.....
٨. العرب والإيرانيون أخوة .	.....
٩. في مطبخنا طبّاخ غازي واحد.	.....
١٠. عندنا في المطبخ ١٠ ملاعق و ١٥ شوكة و ٨ سكاكين .	....

(١) - علم . (٢) - أكثر .

....	١١. يوجد في غرفتي سرير نوم واحد، ومنضدة واحدة و٣ كراسي.
.....	١٢. مكتبي يوجد فيها ٨٠ كتاباً .
....	١٣. عندنا قدر واحد كبير وثلاثة قدور صغيرة .
.....	١٤ . لصديقي كتب كثيرة .
.....	١٥. في بيتنا تلفزيون ومذياع واحد.
.....	١٦. توجد في مدينتنا مساجد كثيرة.
.....	١٧. الشوارع مزدحمة .
.....	١٨. له استعداد كامل .
.....	١٩. الإنسان أجمل موجودات العالم.
.....	٢٠. أخي أكبر مني .
.....	٢١. اللون الأخضر أجمل من اللون الأحمر
.....	٢٢. نقودي أكثر من نقودك .
.....	٢٣. ابن سينا أشهر علماء الإسلام .
.....	٢٤. كتاب سيبويه أشهر كتب النحو.
.....	٢٥ . ماء النيل أكثر من ماء الفرات.

درس هشتم

جمله‌ی فعلیه / ماضی ساده

پشنوید و تکرار کنید :

برادرم به مدرسه رفت .	ذهب أخي إلى المدرسة .
استاد در کلاس نشست .	جلس الأستاذ في الصف .
دوستم از خانه آمد .	جاء صديقي من البيت .
کودک در اتاق خوابید .	نام الطفل في الغرفة .
خواهرم امروز زیاد خندید .	ضحكت أختي اليوم كثيراً .
شیشه دیروز شکست .	انكسرت الزجاجاة أمس .
مغازه در آتش سوخت .	اشتعل الدكان بالنار .
پدرم در خانه ماند .	بقي أبي في البيت .
ورزشکار در ورزشگاه دوید .	ركض الرياضي في الملعب .
علی گفت : من دیروز به مسجد رفتم .	قال علي : ذهبت أمس إلى المسجد .

قواعد :

١. جمل هذا الدرس فعلية، فعلها ماضٍ بسيط .
٢. الفعل يُذكر في آخر الجملة .
٣. تصريف الفعل الماضي قياسي على نحو تصريف الفعل المساعد: است:

من رَفتُم . (إضافة م)	ما رَفتِیم . (إضافة یم)
تو رَفتِی . (إضافة ی)	شما رَفتِید . (إضافة ید)
او رَفت . (بدون إضافة)	ایشان رَفتند . (إضافة ند)

٤. توجد في الفارسية أفعال مركبة من فعل وإضافة أخرى تسبق الفعل تكون معنى جديداً للفعل، وأهم الأفعال التي تُركَّب هي ^(١): گرفت - خواند - کرد - داد - شد - کشید ..

ومثال الأفعال المركبة ^(٢): وضو گرفت - روزه گرفت - نماز خواند - بازی کرد - اشتباه کرد - جنایت کرد - وحشت کرد - سؤال کرد - جواب داد - ترجیح داد - درس داد - بیدار شد - وارد شد - زحمت کشید.

وتصريف هذه الأفعال المركبة يكون في الفعل فقط : مثال :

سؤال کردم - سؤال کردی - سؤال کرد - سؤال کردیم - سؤال کردید - سؤال کردند.

(١) - ومعانيها على الترتيب: أخذ - قرأ أو دعا - عمل - أعطى - صار - جرّ أو تحمّل .

(٢) - ومعانيها على الترتيب: توضأ - صام - صلّى - لعب - أخطأ - أجرم - استوحش - سأل - أجاب - رجّع - درس - استيقظ - وصل أو دخل أو وردّ - تجشّم .

تمرین :

۱ - صرف الأفعال التالية :

نشست ، آمد ، ماند ، کرد ، خندید ، دوید ، خوابید .

۲ - أكمل الجمل بالأفعال التالية مع إجراء التغييرات اللازمة على الفعل :

بازی کرد - سفر کرد - خندید - رفت - بیدار شد - سوخت - ماند -
بطلعه کرد - شکست - سلام کرد - آمد

۱. ما به دانشگاه
۲. ایشان در مدرسه
۳. جنگل ^(۱) در آتش
۴. درخت در طوفان ^(۲)
۵. من ساعت پنج صبح از خواب
۶. او در پیلاق ^(۳) ده روز
۷. بچه ها در پارک خیلی و خیلی هم
۸. او از خانه
۹. تو به پدرت
۱۰. ما سال گذشته به شیراز

(۱) - الغابة. (۲) - العاصفة. (۳) - المصيف.

٣ - ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

١. خرجت من البيت في الساعة السابعة.	
٢. طالعت خمس ساعات .	
٣. سلمت على المعلم .	
٤. نجح الطلاب في الامتحان .	
٥. رَسَبَ سعيد في درس الرياضيات .	
٦. تَطَقَّت الشوارع .	
٧. صفت السماء من الغيم .	
٨. استيقظت من النوم في الساعة الرابعة والنصف .	
٩. ورد الضيف ^(١) إلى بيتنا .	
١٠. رَسَبَت أختي في درس الفيزياء .	
١١. ركض الطلاب في الملعب .	
١٢. ورد الرياضيون إلى الملعب .	
١٣. انكسرت زجاجة النافذة صباح اليوم	
١٤. جلس الأطفال على المسطبة .	
١٥. قال أخي : طالعت خمسة ساعات في المكتبة .	

(١) - ميهمان.

درس نهم

جمله‌ی فعلیه / فعل مضارع (حال) ساده

پشنوید و تکرار کنید :

من هر روز ساعت پنج از خواب بیدار می‌شوم ، وضو می‌گیرم ،
سپس نماز می‌خوانم ، بعد از نماز صبحانه می‌خورم ، لباس می‌پوشم ،
وبه دانشگاه می‌روم .

در دانشگاه ، در کلاس می‌نشینم ، به درس گوش می‌دهم ،
به دوستانم سلام می‌کنم ، در کتابخانه مطالعه می‌کنم ، در ورزشگاه
ورزش می‌کنم ، در سالن غذا خوری غذا می‌خورم و عصر به بازار
می‌روم .

از بازار ، نان ، میوه ، سبزیجات ، شیر ، کره ، و پنیر می‌خرم . حیائاً
صابون و پودر لباسشویی می‌خرم ، وبه منزل برمی‌گردم .
در منزل استراحت می‌کنم ، تلویزیون تماشا می‌کنم ، به اخبار
رادیو گوش می‌دهم ، مطالعه می‌کنم ، کمی غذا می‌خورم . غالباً بعد
از غذا قدم می‌زنم ، سپس ساعت ده می‌خوابم .

ترجمه:

استيقظ كل يوم في الساعة الخامسة ، أتوضأ ثم أصلي ، بعدها أتناول
الفطور ، ألبس ملابسي ، وأذهب إلى الجامعة .

في الجامعة أجلس في الصف ، استمع إلى الدرس ، أسلم على أصدقائي ، أطلع في المكتبة ، وأمارس الرياضة في الملعب ، وأكل الطعام في صالة المطعم ، وعصراً أذهب إلى السوق .

من السوق أشتري الخبز والفاكهة والخضراوات والحليب والزبد والجبن، وأحياناً أشتري الصابون ومسحوق غسل الملابس، وأعود إلى البيت. في البيت ، استريح ، وأتفرج على التلفزيون ، واستمع إلى أخبار المذيع، وأطلع ، وأكل قليلاً. وغالباً أتمشى بعد الطعام ، ثم أنام في الساعة العاشرة.

قواعد

١- جذر المضارع سماعي ، ويصاغ الفعل المضارع البسيط من :

مي + جذر المضارع + الضمير

جذر الماضي	جذر المضارع	المضارع البسيط
رَفَت	رَو	مِي رَوَد
كَرَد	كَن	مِي كَنَد
خَوَانَد	خَوَان	مِي خَوَانَد
دَاد	دِه	مِي دَهَد
فَرَوخت	فَرُوش	مِي فَرُوشَد
خُورَد	خُور	مِي خُورَد
نُوشَت	نُويَس	مِي نُويَسَد

٢ - تصريف فعل الذهاب (رفتن) في المضارع البسيط:

می روم - می روی - می رود - می رویم - می روید - می روند

تمرین :

١ - حول الأفعال التالية إلى الماضي وصرفها :

می رود - می نشیند - می آید - می خوابد - می شکند - می سوزد -
- می دود - می گوید - سلام می کند - بازی می کند - خارج می شود -
بیدار می شود - می خندد .

٢ - حول الأفعال التالية إلى المضارع البسيط وصرفها :

بیدار شد - وضو گرفت - نماز خواند - خورد - پوشید - رفت -
سلام کرد - مطالعه کرد - ورزش کرد - رفت - خرید - برگشت -
استراحت کرد - تماشا کرد - گوش داد - قدم زد - خوابید .

٣ - ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

.....	١. يذهب أخي كل يوم إلى المدرسة .
.....	٢. اشترى كل يوم خضروات من السوق
.....	٣. بقيت في الجامعة حتى العصر .
.....	٤. اللاعبون دخلوا الملعب .

.....	٥. سلمت على أصدقائي في الكلية .
.....	٦. دعوت لكل المسلمين .
.....	٧. تفقدت المرضى في المستشفى (١) .
.....	٨. استيقظت في الساعة الخامسة وعشر دقائق.
.....	٩. طالعت في مكتبة الجامعة .
.....	١٠. اشترت خبزاً من الخباز .
.....	١١. أكل قليلاً من الفاكهة عصراً .
.....	١٢. خرجت من البيت صباحاً .
.....	١٣. أتمشى غالباً في الليل (٢) .
.....	١٤. أجلس في الحديقة .
.....	١٥. أترى في الملعب أحياناً .

٤ - تو هر روز چه کار می کنی ؟

.....

٥ - تو دیروز چه کار کردی ؟

.....

(١) - بیمارستان. (٢) - شب.

دلیل دهم

جمله ی فعلیه مفعول

بشنوید و تکرار کنید :

من آن سیب را خوردم .	أنا أكلت تلك التفاحة .
تو آن کتاب را خریدی .	أنت اشتريت ذلك الكتاب .
او شعر سعدی را خواند .	هو قرأ شعر سعدي .
من میوه ی درخت را چیدم .	أنا قطفْتُ ثمرة الشجرة .
تو آب لیوان را نوشیدی .	أنت شربت ماء الكأس .
من کیفم را برداشتم .	أنا رفعت حقيبتی .
شما صدایم را شنیدید .	أنتم سمعتم صوتي .
شما را در پارک دیدم .	رأيتكم في الحديقة .
ایشان غذا را بین مردم توزیع کردند .	هم وزعوا الطعام بين الناس .
ایشان طناب را کشیدند .	هم سحبوا الحبل .
لباسم را پوشیدم .	لبست ملابسی .

شما حادثه‌ی دیروز را دیدید .	أنتم رأيتم حادثه أمس .
پیراهنم را پوشیدم .	ليست قميصي .
تو ماشینت را فروختی .	بعت سيارتك .
دستم را با حوله خشک کردم .	نشفت يدي بالمنشفة .
درس را خوب فهمیدم .	فهمت الدرس جيداً .
کتابها را روی میز مرتب کردم .	رتبت الكتب على الطاولة .

قواعد :

۱- المفعول تلحقه (را) بالفارسية، ويمكن حذف (را) إذا كان المفعول نكرة.

۲- تتحول المعرفة إلى النكرة بالحاق «باء» في آخره أو «يك» في أوله

: مرد ← مردی (أو) یک مرد.

۳- إذا كان النكرة موصوفاً فإن الباء تلحق الصفة :

خانه‌ی بزرگی ، کتاب مفیدی ، جای وسیعی

تمرین :

۱- ضع (را) في المكان المناسب من الجمل التالية :

۱- من پیراهنی خریدم .	
-----------------------	--

.....	۲- من شما می بینم.
.....	۳- من کتاب مفیدی خواندم.
.....	۴- من دیروز به مدرسه رفتم.
.....	۵- علی کتابش در کیف گذاشت.
.....	۶- من دیروز دوستم دیدم.
.....	۷- شما به خانه‌ی ما آمدید.
.....	۸- خواهرم درس می خواند.
.....	۹- مادرم خانه مرتب کرد.
.....	۱۰- من نان و پنیر خوردم.
.....	۱۱- علی به مسافرت رفت.
.....	۱۲- آقای جعفری ماشینش فروخت.
.....	۱۳- من در ورزشگاه ورزش کردم.
.....	۱۴- پزشک بیمار معاینه کرد.
.....	۱۵- من صورتم خشک کردم.
.....	۱۶- من با آقای مدیر مدرسه صحبت کردم.
.....	۱۷- محمد نامه‌ای می نویسد.

.....	١٨- من شما دوست دارم ^(١) .
.....	١٩- شما صحبت من قطع کردید .
.....	٢٠- من شیشه شکستم ^(٢) .

٢ - ترجم الجمل التالية إلى الفارسية :

.....	١- ذهبتُ أمس إلى المدرسة .
.....	٢- اشتريتُ كتاباً من السوق .
.....	٣- أكلتُ تفاحاً صباح اليوم .
.....	٤- سلمتُ على أبي في غرفته .
.....	٥- رأيتُ المعلم في قاعة الدرس .
.....	٦- سمعتُ صوت الجرس .
.....	٧- قرأتُ الفصل السادس من الكتاب .
.....	٨- يلبس سعيد قميصاً جميلاً .
.....	٩- رأينا في الغابة طائراً صغيراً .
.....	١٠- ارتعشوا من البرد .
.....	١١- فهِمْتُ درس العلوم .

(١) - أحب .

(٢) - شکست : فعل لازم ومتعدي : شیشه شکست . شیشه را شکستم .

.....	١٢- فهمت كلامك .
.....	١٣- أختي ربّيت البيت .
.....	١٤- قسّمت الأموال بين الفقراء .
.....	١٥ - الطبيب يفحص المريض في العيادة.
.....	١٦- رأيت أصدقائي أمس .
.....	١٧- أنت تقطع كلامي .
.....	١٨- تشفّت يدي .
.....	١٩- تحدثتُ مع عميد الكلية .
.....	٢٠- تأتي إلى بيتي غداً .

٣ - حول الكلمات التالية^(١) إلى نكره باستعمال (ياء) و (يك) .

كتاب - مرد - گل زیبا - ماشين - درخت - اتاق بزرگ - صدای بلند
- ضربه‌ی محکم - شاخه‌ی درخت - مطبّ پزشک - فصل کتاب -
ستاره‌ی آسمان - اسب اصیل - توپ - فضا (فضایی - یک فضا) -
غذا - عبا - جو - بُو - سُو - مَو .

(١) - معانيها على الترتيب: كتاب - رجل - وردة جميلة - سيارة - شجرة -
غرفة كبيرة - صوت مرتفع - ضربة قويّة - غصن شجرة - عيادة الطبيب -
فصل الكتاب - نجمة السماء - الحصان الأصيل - كرة (وبمعنسى مدفع) -
فضاء - غذاء - عباءة - ساقية - رائحة - جهة - شعر.

درس یازدهم

جمله‌ی فعلیه / فعل امر

بشنوید و تکرار کنید :

امروز به بازار برو و یک کتاب بخر . کتاب را بخوان ، سپس آن را به برادرت بده .

هر روز صبح ورزش کن . سپس صبحانه بخور و لباست را بپوش
و به دانشگاه برو . در کلاس بنشین . درس را خوب بفهم . در کتابخانه
مطالعه کن . عصر به منزل برگرد . شب زود بخواب .

* * *

مسلمانان جهان ! بیدار شوید ، به عزّت خود برگردید . به مردم
فلسطین یاری کنید . صهیونیست های غاصب را اخراج کنید .

ترجمه:

إذهب اليوم إلى السوق، اشتر كتاباً. اقرأ الكتاب. ثم اعطه لأخيك .
مارس الرياضة كل صباح . ثم تناول الفطور . وارتد ملابسك . واذهب
إلى الجامعة . اجلس في الصف . إفهم الدرس جيداً . طالع في المكتبة . عد
عصراً إلى البيت . ثم ليلاً بسرعة (لا تتأخر في النوم) .

* * *

يا مسلمي العالم! استيقظوا ، وعودوا إلى عزّكم . ساعدوا الشعب
الفلسطيني . واطردوا الصهاينة الغاصبين .

قواعد :

فعل الأمر للمخاطب المفرد يصاغ من جذر المضارع بإضافة باء في

أوله : **می روی ← برو**

ويزاد للمخاطبين (ید) في آخره : **می روید ← بروید**

تمرین :

اول - فعل امر مفرد را به فعل جمع تبدیل کنید :

.....	۱- فردا به منزل ما بیا .
.....	۲- امروز به مدرسه برو .
.....	۳- نصیحت پدر را بشنو .
.....	۴- به حرفم گوش بده .
.....	۵- نماز را اول وقت بخوان .
.....	۶- نظافت را رعایت کن .
.....	۷- با ظلم مبارزه کن ^(۱) .
.....	۸- به مظلومان یاری کن ^(۲) .

(۱) - ناضیل . (۲) - ساعد.

.....	۹- درس را بنویس .
.....	۱۰- تخته سیاه را پاک کن .
.....	۱۱- آهسته صحبت کن ^(۱) .
.....	۱۲- اتاق را مرتب کن .
.....	۱۳- در فضای باز ورزش کن ^(۲) .
.....	۱۴- دستشویی را تمیز کن ^(۳) .
.....	۱۵- به من نگاه کن ^(۴) .

دوم - افعال جمله های زیر را به امر مخاطب مفرد و جمع تبدیل کنید:

به منزل برو . به منزل بروید .	مثال: به منزل رفتم .
.....	۱- کتاب را خواندم .
.....	۲- خبر را شنیدم .
.....	۳- به آسمان نگاه کردم .
.....	۴- نماز خواندم .
.....	۵- نظافت را رعایت کردم .

- (۱) - تحدّث بهدوء . (۲) - مارس الرياضة في فضاء مفتوح (الهواء الطلق) .
 (۳) - نظف المغسلة . (۴) - انظر إلي .

.....	۶- به سؤال جواب دادم .
.....	۷- چای نوشیدم ^(۱) .
.....	۸- غذا خوردم .
.....	۹- پول را شماردم ^(۲) .
.....	۱۰- اتاق را تمیز کردم .
.....	۱۱- حیاط خانه را جارو کردم ^(۳) .
.....	۱۲- از اینجا رفتم .
.....	۱۳- به اینجا آمدم .
.....	۱۴- به حلب مسافرت کردم .
.....	۱۵- یک اتومبیل گرایه کردم ^(۴) .

سوم - افعال جمله های زیر را به امر منفی مفرد و جمع تبدیل کنید :

.....	مثال: سیگار کشیدم ^(۵) .
.....	۱- وقتم را ضایع کردم .
.....	۲- زیاد حرف زدم ^(۶) .

- (۱) - شربتُ الشاي. (۲) - عددتُ النقود. (۳) - كنستُ باحة البيت.
(۴) - استأجرتُ سيارة. (۵) - دختُ السجارة. (۶) - تكلمتُ كثيراً.

.....	۳- دیر به منزل برگشتم .
.....	۴- آن فیلم مبتذل را تماشا کردم .
.....	۵- دروغ گفتم ^(۱) .
.....	۶- خیلی خندیدم ^(۲) .
.....	۷- از دوستم جدا شدم ^(۳) .
.....	۸- دیروز کتاب را تا آخر مطالعه کردم ^(۴) .
.....	۹- از حرفت نا راحت شدم ^(۵) .
.....	۱۰- از کار خسته شدم ^(۶) .
.....	۱۱- وطنم را ترک کردم ^(۷) .
.....	۱۲- به محل کارم پیاده رفتم ^(۸) .
.....	۱۳- ته سیگار را به زمین انداختم ^(۹) .
.....	۱۴- زمین را کثیف کردم ^(۱۰) .
.....	۱۵- زیاد غذا خوردم .

(۱) - کذبتُ. (۲) - ضحکت كثيراً. (۳) - انفصلت عن صديقي. (۴) - البارحة قرأت الكتاب كله. (۵) - انزعجت من كلامك. (۶) - تعبیت من العمل. (۷) - غادرت وطني. (۸) - ذهبت إلى محل عملي ماشياً. (۹) - ألقيت بعقب السيجارة على الأرض. (۱۰) - وسخت الأرض.

درس دوازدهم

جمله‌ی فعلیه / مضارع التزامی

بشنوید و تکرار کنید :

می خواهم به بازار بروم .	أريد أن أذهب إلى السوق .
خواستم به دانشگاه بروم .	أردت أن أذهب إلى الجامعة .
آیا می خواهی به گردش بروی ؟	أتريد أن تذهب إلى التجول ؟
توانستم ده صفحه بنویسم .	استطعت أن أكتب عشر صفحات .
می توانی این صندوق را برداری ؟	أستطيع أن ترفع هذا الصندوق ؟
باید چند روز منتظر بمانم .	يجب أن أنتظر عدة أيام .
باید فلسطین آزاد شود .	يجب أن تتحرر فلسطين .
باید زود بروم .	يجب أن أذهب بسرعة .
شاید فردا شما را ببینم .	ربما أراكم غداً .
شاید امروز به کتابخانه بروم .	ربما أذهب اليوم إلى المكتبة .
می توانم به شما کمک کنم .	أستطيع أن أساعدكم .
ممکن است چند روز در اینجا اقامت کنم .	من الممكن (من المحتمل) أن أقيم هنا عدة أيام .

ممکن است امسال به اصفهان برویم .	من المحتمل أن نذهب هذا العام إلى أصفهان.
غیر ممکن است شما را تنها بگذارم.	غير ممكن أن أدعك (أدعكم) وحيداً.
غیر ممکن است انسان شریف خیانت کند .	غير ممكن أن يخون الانسان الشريف.
امیدوارم صلح و صفا در دنیا حاکم باشد .	أمل أن يسود السلام والصفاء العالم.
امیدوارم دعوتهم را قبول کنی .	أمل أن تقبل دعوتی .
می ترسم هوا فردا صاف نباشد .	أخشى أن لا يكون الجو صحواً غداً.
پیشنهاد می کنم بقیه ی درس را فردا بخوانیم .	أقترح أن تقرأ بقية الدرس غداً .

قواعد :

۱ - بروم .. بمانم .. ببینم .. فعل مضارع التزامی، ویصاغ من المضارع

بحذف (می) وإضافة (بـ) في أوله أو عدم إضافتها.

می روم ← بروم (أو) روم

می کند ← بکند (أو) کند

۲- استعمال الفعل المضارع الانزاعي في الفارسية يشبه غالباً استعمال المصدر المؤول في العربية (أن + الفعل) أو (كسى + الفعل) وكذلك يستعمل في الجمل الاحتمالية.

تمرین :

۱ - فعل مضارع را در جمله های زیر به فعل مضارع التزامی تبدیل کنید :

۱- می خواهم در پارک (قدم می رزم)
۲- شاید امروز زود (می خوابم)
۳- باید قبل از نماز (وضو می گیری)
۴- در کلاس باید خوب (گوش می دهی)
۵- امیدوارم فردا آسمان (صاف می شود)
۶- ممکن است فردا به دمشق (مسافرت می کنم)
۷- غیر ممکن است در درس فارسی (رد می شوم)
۸- باید اول (سلام می کنی)
۹- تصمیم دارم سال آینده به ایران (مسافرت می کنم)

.....	۱۰- مایلم بعد از غذا چای (می نوشم) .
.....	۱۱- می ترسم غذا روی اجاق گاز (می سوزد).
.....	۱۲- باید در زمستان لباس گرم (می پوشی).
.....	۱۳- می خواهی چند کتاب (می خری) ؟
.....	۱۴- چه دوست داری (می خوری) ؟
.....	۱۵- باید صبح ساعت پنج (بیدار می شوی)؟

۲ - جمله‌های زیر را به فارسی ترجمه کنید :

.....	۱- أخشى أن لا يأتي الأستاذ غداً .
.....	۲- قررت أن أدرس جيداً .
.....	۳- يجب أن تطالع في المكتبة .
.....	۴- يجب أن تأكل تفاحة واحدة كل يوم
.....	۵- هل تستطيع أن ترفع هذه الحقيبة؟
.....	۶- يجب أن تساعد أخاك .

.....	٧- يجب أن تمارس الرياضة في فضاء مفتوح (الهواء الطلق).
.....	٨- يجب أن تنظف المغسلة كل يوم.
.....	٩- هل تستطيع أن تتحدث بهدوء .
.....	١٠- اخشى أن لا ترتب غرفتك .

٣ - به سؤالهای زیر جواب دهید :

<p>١- آیا باید در فضای باز ورزش کنیم یا بسته ؟</p> <p>.....</p>
<p>٢- آیا می توانی به زبان فارسی صحبت کنی ؟</p> <p>.....</p>
<p>٣- آیا دوست داری بعد از غذا پرتقال بخوری ؟</p> <p>.....</p>
<p>٤- آیا می توانی به من کمک کنی ؟</p> <p>.....</p>
<p>٥- آیا ممکن است فردا هوا صاف باشد ؟</p> <p>.....</p>
<p>٦- می خواهی در پارک گردش کنی ؟</p> <p>.....</p>
<p>٧- دوست داری برای قصه یگویم ؟</p> <p>.....</p>

۸- می توانی کیسه ای به وزن پنجاه کیلو برداری؟
.....
۹- حاضری ^(۱) فوتبال بازی کنی؟
.....
۱۰- مطمئنی ^(۲) فردا تعطیل است؟
.....
۱۱- دوست داری مطالعه کنی یا بنویسی؟
.....
۱۲- میل داری چای بنوشی یا میوه بخوری؟
.....
۱۳- آیا ممکن است انسان با شرافت خیانت کند؟
.....
۱۴- آیا ممکن است جنایتکاران موفق شوند؟
.....
۱۵- پیشنهاد می کنی به سینما برویم یا پارک؟
.....

۲ ۲ ۲

(۱) - بله حاضرم .. نه حاضر نیستم .

(۲) - بله مطمئن هستم (مطمئنم) .. نه مطمئن نیستم .

درس سیزدهم

جمله‌ی فعلیه / ماضی استمراری

۶۷

بشنوید و تکرار کنید :

دیروز به پارک رفتم . کودکان در پارک بازی می کردند ،
پرنده‌گان روی درختها آواز می خواندند . خانواده ها در پارک گردش
می کردند . فروشندگان در پارک بستنی و نوشابه می فروختند .
مرغابی ها در حوض پارک شنا می کردند . جوانان ورزش می کردند .
چند دانشجو هم در پارک درس می خواندند . چمنها سرسبز و سستنی را
دیدم . آنها با هم صحبت می کردند . متأسفانه یکی از آنها سیگار می
کشید . سیگار بسیار مضر است ، هوا را کثیف می کند . سلامتی
انسان را تهدید می کند و ثروت ملی را به هدر می دهد .

ترجمه:

ذهبت أمس إلى الحديقة ، كان الأطفال يلعبون في الحديقة ، وكانت
الطيور تغني على الأشجار . كانت العوائل تنجول في الحديقة . كان الباعة
يبيعون (البوظة) و(الكازوز) في الحديقة . في حوض الحديقة كانت
البطات تسبح . وكان الشباب يترضون . وكان عدد من الشباب أيضاً

يطالعون . رأيت عدداً من الرجال والشيوخ . كانوا يتحدثون مع بعضهم .
كان أحدهم يدخن مع الأسف ، السيجارة مضرّة جداً . تلوث الجو ،
وتهدد سلامة الإنسان ، وتهدر الثروة الوطنية .

قواعد :

الفعل الماضي الاستمراري يعني وقوع فعل في الماضي بشكل مستمر أو

متكرّر ويقابله بالعربية : كان + الفعل المضارع .

يصاغ الفعل الماضي الاستمراري من :

مي + الفعل الماضي

خندید	←	می خندید
حرف زد	←	حرف می زد
سرد شد	←	سرد می شد
ترک کرد	←	ترک می کرد
قدم زد	←	قدم می زد
نوشت	←	می نوشت

۷ ۷ ۷

تمرین :

اول - از افعال زیر ماضی استمراری و مضارع التزامی بسازید :

ماضی	مضارع	ماضی استمراری	مضارع التزامی
رفت	می رود	.....	.....
خواند	می خواند	.....	.....
شنید	می شنود	.....	.....
صحبت کرد	صحبت می کند	.....	.....
فروخت	می فروشد	.....	.....
خواهید	می خواهید	.....	.....
گوش داد	گوش می دهد	.....	.....
گفت	می گوید	.....	.....
خرید	می خرد	.....	.....
انداخت	می اندازد	.....	.....
نوشت	می نویسد	.....	.....
زد	می زند	.....	.....
توانست	می تواند	.....	.....

.....	.....	می شوید	نشست
.....	.....	می دهد	داد
.....	.....	می کشد	کشید
.....	.....	می نوشد	نوشید
.....	.....	می خورد	خورد
.....	.....	می پوشد	پوشید
.....	.....	بر می دارد	برداشت
.....	.....	بر می گردد	برگشت
.....	.....	وارد می شود	وارد شد

دوم - افعال جمله های زیر را به ماضی استمراری تبدیل کنید .

.....	۱- پرنده روی درخت می نشیند .
.....	۲- ماهی در رودخانه شنا می کند .
.....	۳- استاد در کلاس ، درس می دهد .
.....	۴- دیروز در رستوران غذا خوردم .
.....	۵- در اتاقم نامه ای می نویسم .
.....	۶- قبل از خواب دندانم را مسواک می زنم .

.....	۷- هر صبح صورتم را می شویم .
.....	۸- دیشب فیلم تلویزیونی را تماشا کردم .
.....	۹- برای دوستانم قصه می گویم .
.....	۱۰- به پدرم کمک می کنم .
.....	۱۱- با برادرم صحبت می کنم .
.....	۱۲- به حرف شما گوش می دهم .
.....	۱۳- به برنامه ی فردا فکر می کنم .
.....	۱۴- در قهوه خانه جای می نشوم .
.....	۱۵- شیها زود می خوابم .
.....	۱۶- نماز را اول وقت می خوانم .
.....	۱۷- کودکان در پارک بازی می کنند .
.....	۱۸- دانشجویان در کتابخانه درس می خوانند .
.....	۱۹- دوستانم با هم صحبت می کنند .
.....	۲۰- نانوا نان می فروشد .

مزم - جملة هاي ذيل را به فارسي ترجمه كنيد .

.....	١ - ذهبت إلى المدرسة .
.....	٢ - أذهب إلى المدرسة .
.....	٣ - أريد أن أذهب إلى المدرسة .
.....	٤ - كنت أذهب إلى المدرسة .
.....	٥ - كان أصدقائي يترضون في الملعب .
.....	٦ - كنتم تأكلون الطعام في المطعم .
.....	٧ - كنت أستيقظ مبكراً .
.....	٨ - كنت أستطيع أن أرفع خمسين كيلو غراماً .
.....	٩ - كنت أودّ أن أراك غداً .
.....	١٠ - كنا ندرس اللغة الفارسية .
.....	١١ - كنتم تسمعون صوتي .
.....	١٢ - أقترح أن نذهب إلى البيت .
.....	١٣ - كنت أقدر أن أساعدك .
.....	١٤ - كنت أستطيع أن آتي معك .

.....	١٥ - كنت أودّ أن أسافر بالقطار.
.....	١٦ - كنت أنظف ملابسي .
.....	١٧ - كنت أغسل وجهي .
.....	١٨ - أريد أن أغسل وجهي .
.....	١٩ - كنت أصلي الظهر .
.....	٢٠ - كنت أجيب على السؤال .

٢ ٢ ٢

درس چهاردهم

جمله ی فعلیه / ماضی بعید - ماضی نقلی

ماضی استمراری - فعل مجهول

بشنوید و تکرار کنید :

من دیروز به خوابگاه رفتم . همکلاسم رفته بود . او اتاق را تمیز کرده بود . کتابها را مرتب کرده بود . لباسها را شسته بود . غذا را پخته بود . برای من نامه ای گذاشته بود ، در آن نامه چند مطلب نوشته بود . از من تشکر کرده بود ، و خدا حافظی کرده بود . یکی از کتابهایم را برداشته بود ، و آن کتاب را خوانده بود . از خواندن کتاب لذت برده بود . خلاصه ای از کتاب در آورده بود . و آن را روی میز گذاشته بود . لباسهایش را پوشیده بود و از منزل خارج شده بود .

ترجمه:

ذهبت أمس إلى المجمع . كان صديقي قد ذهب . وكان قد نظف
الغرفة . وكان قد رتب الكتب . وكان قد غسل الملابس . وكان قد طبخ
الطعام . وكان قد وضع لي رسالة . كان قد كتب في تلك الرسالة عدة
موضوعات . وكان قد شكرني . وودّعني . وكان قد أخذ أحد كتبي .
وكان قد قرأ ذلك الكتاب . وكان قد استمتع بقراءة الكتاب . وكان قد

استخرج ملخصاً للكتاب . وكان قد وضعه على الطاولة . وكان قد لبس
ملابسه . وكان قد خرج من البيت .

قواعد :

١ - الفعل الماضي البعيد يستعمل للحديث عن أمر وقع في الماضي القديم ،
أو قبل فعل آخر .

٢ - يصاغ الماضي البعيد من اسم المفعول + الفعل المساعد (بود) بصيغته .

الفعل الماضي	اسم المفعول	الماضي البعيد
خورد	خورده	خورده بود

٣ - تصريف الفعل الماضي البعيد يكون بتصريف الفعل المساعد (بود) .
خورده بودم - خورده بودی - خورده بود - خورده بودیم - خورده
بودید - خورده بودند .

٤ - اسم المفعول يتكون من جذر الماضي + « ه »

خورده - رفته - شکسته - نشسته - آمده

٥ - يستعمل اسم المفعول في صياغة فعل آخر هو الماضي النقلي ،
بإضافة (است) بصيغته . ويحذف (ست) من غير المفرد للغائب .

نشسته ام - نشسته ای - نشسته است ، نشسته ایم ، نشسته اید ،
نشسته اند .

٦ - يستعمل الماضي النقلي للحديث عن أمر وقع في الماضي ولا يزال

مستمراً حتى الآن، أو لا تزال آثاره مستمرة حتى الآن.

مثال : دانش آموزان در کلاس نشسته اند.

احمد به دانشگاه رفته است.

٧ - يستعمل اسم المفعول في صياغة فعل آخر أيضاً هو (الماضي

الالتزامي)، ويصاغ من اسم المفعول + باشد (بصيغه).

خورده باشم - خورده باشی - خورده باشد - خورده باشیم - خورده

باشید - خورده باشند.

٨ - يستعمل الماضي الالتزامي في حالة ترديد وقوع الفعل في الماضي أو

ترجي وقوعه في الماضي مثال :

شاید سعيد تا حال از مسافرت برگشته باشد.	ربما يكون سعيد قد عاد من السفر حتى الآن.
ای کاش آمده باشد.	ليت يكون قد عاد من السفر.

٩ - يستعمل اسم المفعول في صياغة فعل آخر هو (الفعل المجهول) وهو

مثل العربية يستعمل حين يحذف الفاعل.

١٠ - يصاغ الفعل المجهول من : اسم المفعول + شد (بصيغه).

مثال : سیب را خوردم ← سیب خورده شد.

١١ - تصريف الفعل المجهول :

دیده شدم - دیده شدی - دیده شد - دیده شدیم - دیده شدید -

دیده شدند.

تمرین :

اول - از افعال زیر: ماضی بعید، ماضی نقلی، و ماضی التزامی، بسازید.

خورد - نشست - نوشت - رفت - شکست - آمد - دید - برد - ساخت - پاک کرد - تمیز شد .

دوم - افعال جمله های ذیل را به مجهول تبدیل کنید :

مثال : - دانش آموزان سرور را خواندند

- سرور خوانده شد.

.....	۱- کتاب را خواندم.
.....	۲- من درختها را از دور دیدم .
.....	۳- حسن تمام غذاها را خورد .
.....	۴- من صدای پارا شنیدم .
.....	۵- کودک شیشه را شکست .
.....	۶- دوستم نامه را نوشت .
.....	۷- خیاط لباس عروس را دوخت.
.....	۸- فیلم را در دوربین گذاشتم .
.....	۹- بیمار را به بیمارستان بردم .
.....	۱۰- آپارتمان را دیروز اجاره دادم.
.....	۱۱- ماشین را هفته ی گذشته فروختم.

.....	۱۲- او کتاب را به من تحویل داد .
.....	۱۳- من غذا را زود پختم .
.....	۱۴- اسرائیلی ها مردم فلسطین را در دیر یاسین کشتند .
.....	۱۵- نجّار این در و پنجره ها را ظرف سه روز ساخت .

سوم - نوع فعل را از نظر زمان در جملات ذیل بیان کنید :

.....	۱- استاد به کلاس رفته است .
.....	۲- من صورتم را با حوله خشک می کنم .
.....	۳- دوستم نامه را نوشته بود .
.....	۴- مردم فلسطین قیام کرده اند .
.....	۵- شاید فردا شما را زیارت کنم .
.....	۶- در پارک بسته بود .
.....	۷- دانش آموزان در کلاس درس می خوانند .
.....	۸- ما غذا خورده ایم .
.....	۹- شاید علی از مدرسه برگشته باشد .

.....	۱۰- سعید به بازار رفته است .
.....	۱۱- لباس گرم بپوش .
.....	۱۲- استاد در باره ی مسأله ی اقتصادی بحث می کند .
.....	۱۳- من کجا نشسته ام ؟
.....	۱۴- من از مدرسه برگشته ام .
.....	۱۵- آنها در کارگاه کار می کنند .
.....	۱۶- علی به کتابخانه می رود تا کتابش را به کتابدار بدهد .
.....	۱۷- می خواهم برای دوستم نامه بنویسم .
.....	۱۸- برادرم در باغچه درخت می کارد .
.....	۱۹- ما همیشه از مغازه ی سَرِ کوچه شیر می خریم .
.....	۲۰- من در دانشگاه دمشق درس خوانده ام .
.....	۲۱- شاید تا حال قضیه حل شده باشد .

۲۲- آقای جابری خواست از خیابان عبور کند	
.....	۲۳- تو باید اینجا بمانی .
.....	۲۴- من کلید را به او داده ام .
۲۵- من همیشه قبل از صبحانه ورزش می کنم	
۲۶- شاید او نامه را پست کرده باشد.	
۲۷- احتمالاً او تا حال فارغ التحصیل شده باشد	
۲۸- آنها خواستند به کارشان ادامه دهند	
۲۹- شما می توانید در پارک گردش بکنید	
۳۰- او خانه ی کوچکی خریده است	

درس پانزدهم

آیند

بشنوید و تکرار کنید :

من فردا به منزلت خواهم آمد . من و تو به پارک خواهیم رفت . سپس به رستوران می رویم ، در آنجا غذا خواهیم خورد . قبل از ظهر به منزل بر می گردیم ، در آنجا کمی استراحت خواهیم کرد ، سپس برای دیدن بازی فوتبال به استادیوم ورزشی خواهیم رفت . به نظر می رسد بازی جالبی خواهد بود . به احتمال زیاد تیم ما پیروز خواهد شد . فکر می کنم فردا هوا ابری نخواهد بود ، آفتابی خواهد بود . خیابانها هم شلوغ نخواهد بود . لذا ان شاء الله روز خوبی خواهیم داشت .

ترجمه:

غداً سآتي إلى منزلک . أنا وأنت سنذهب إلى الحديقة ، ثم نذهب إلى المطعم ، وهناك سنناول الطعام. وقبل الظهر سنعود إلى المنزل ، هناك سنستريح قليلاً ، ثم سنذهب إلى الملعب الرياضي لمشاهدة لعبة كرة القدم. يظهر أن اللعبة ستكون رائعة. على أقوى الاحتمالات (على الأغلب) سيتغلب فريقنا. أظن أن الجو لن يكون غائماً غداً . سيكون مشمساً .

(۱) - المستقبل.

الشوارع أيضاً لن تكون مزدحمة . لذلك سيكون لنا إن شاء الله يوماً جيداً .

قواعد :

١ - يصاغ فعل المستقبل من مادة (خواسِتن) = الإرادة ، وهي (خواه) ثم تُصرف كما يُصرف الفعل ، وبعده يأتي مصدر بدون نون (المصدر المرخم) للفعل الذي سوف ينفجر .

مثال : الفعل خواهم رقت أي سأذهب .

المصدر : رقتن أي الذهاب، و (المصدر المرخم) رقت

تصريف (خواه) مع علامات التصريف :

خواهم - خواهي - خواهد - خواهيم - خواهيد - خواهند

١ - بمناسبة ذكر المصدر في الفارسية، اعلم أن المصدر ينتهي إما

بـ (تن) أو (دن) مثل :

انداختن	من مادة : انداز	بمعنى	الرمي والإلقاء
آموختن	من مادة : آموز	بمعنى	التعليم والتعلم
برداشتن	من مادة : بردار	بمعنى	الأخذ والرفع
بستن	من مادة : بند	بمعنى	الشد والإغلاق
آمدن	من مادة : آ	بمعنى	المجيء
آوردن	من مادة : آور	بمعنى	الإحضار وال جلب
پرسیدن	من مادة : پرس	بمعنى	السؤال
خواندن	من مادة : خوان	بمعنى	القراءة والدعاء

٢ - يوجد في الفارسية اسم المصدر، وهو بمعنى المصدر لا ينتهي

ب(تن) أو (دن) ويجمع مثل الأسماء، ويفيد معنى المصدر.

مثل: رفتار (السلوك)، دیدار (الزيارة)، گردار (العمل)، دانش (العلم)،

پرورش (التربية)، ورزش (الرياضة)، خواهش (الرجاء)، آزادی (الحرية)،

عکاسی (التصوير)، برادری (الأخوة).

تمرین :

اول - افعال ذیل را به فعل آیتده تبدیل کنید، ویا آنها جمله بسازید:

می روم، می آیم، می خورم، استراحت می کنم، می باشد.

پیروز می شود، دارم، می روند، می خورید، پیروز می شویم.

دوم - از مصادر ذیل افعال امر بسازید :

مثال - مصدر: قوی شدن (شو).

فعل امر: قوی شو

آمدن (آ)	نشستن (نشین)	رفتن (رو)
ماندن (مان)	سوختن (سوز)	شکستن (شکن)
وارد شدن (شو)	مسافرت کردن (کن)	بازی کردن (کن)
خریدن (خر)	خوردن (خور)	وضو گرفتن (گیر)
نوشتیدن (نوش)	فهمیدن (فهم)	پوشیدن (پوش)

خسته شدن (شو)	فروختن (فروش)	انداختن (انداز)
خوابیدن (خواب)	دویدن (دوید)	تمیز شدن (شو)
برگشتن (برگرد)	کشیدن (کش)	زدن (زن)
خندیدن (خند)	سلام کردن (کن)	بیدار شدن (شو)
شنیدن (شنو)	خوشحال شدن (شو)	خواندن (خوان)

سوم - به سؤالهای زیر پاسخ دهید :

۱- کی به دانشگاه خواهی رفت ؟ .....
۲- آیا فردا هوا ابری یا آفتابی خواهد بود ؟ .....
۳- آیا تو سال آینده به حج مشرف خواهی شد ؟ .....
۴- آیا امت ما حتماً پیروز خواهد شد ؟ .....
۵- اگر برادرت از مسافرت برگشت خوشحال خواهی شد ؟ .....
۶- اگر فردا آمدم شما را در منزل خواهم دید ؟ .....
۷- آیا در آینده ی نزدیک کشورهای اسلامی پیشرفت خواهد کرد ؟ ...
۸- آیا تو سال آینده فارغ التحصیل خواهی شد ؟ .....
۹- آیا مدیر فردا نامه ات را امضا خواهد کرد ؟ .....
۱۰- آیا دانشگاه فردا باز خواهد بود ؟ .....

درس شانزدهم

خدا

خدا خورشید و زمین را آفریده است. خدا ماه و ستارگان را آفریده است.

خدا گیاهان و جانوران را آفریده است. خدا ما را آفریده است. ای خدای مهربان که خورشید و زمین و ماه و ستارگان را آفریده‌ای.

ای خدای مهربان که گیاهان و جانوران را آفریده‌ای؛

ای خدای مهربان که ما را آفریده‌ای؛

ای خدای مهربان که برای ما همه چیز آفریده‌ای؛

ما همیشه تو را می‌پرستیم. (از کتاب درسی فارسی با تغییر)

ترجمه:

الرَّبَّ

الرَّبَّ خَلَقَ الشَّمْسَ وَالْأَرْضَ. الرَّبَّ خَلَقَ الْقَمَرَ وَالنَّجُومَ.

الرَّبَّ خَلَقَ النَّبَاتَاتِ وَالْأَحْيَاءَ. الرَّبَّ خَلَقْنَا.

أَيُّهَا الرَّبَّ الرَّحِيمَ الَّذِي خَلَقْتَ الشَّمْسَ وَالْأَرْضَ وَالْقَمَرَ وَالنَّجُومَ.

أَيُّهَا الرَّبَّ الرَّحِيمَ الَّذِي خَلَقْتَ النَّبَاتَاتِ وَالْأَحْيَاءَ.

أيها الربّ الرحيم الذي خلقتنا.
أيها الربّ الرحيم الذي خلقت لنا كل شيء.
نحن نعبّدك دائماً.

ملاحظات

آفريده است: فعل ماضي نقلي. الماضي البسيط: آفريد. المضارع:
هي آفريند. ويقال بدلها في الفارسية: خلق كرده است. جهان
آفرينش: عالم الخليفة.

ماه: تعني في الفارسية القمر، وتعني الشهر، ماه محرم: شهر محرم. و
(ماهواره): تعني شبه القمر، أو القمر الاصطناعي.

گياه: تعني بالفارسية زرع، وكلمات: زرع، زراعت مستعملة في الفارسية
أيضاً.

جانوران: جمع جانور ومعناها: حي، وهي من: (جان) بمعنى روح،
(ور) تلحق الاسم وتعني صاحب. ودانشور: عالم، و سخنور:
خطيب.

مهربان: مكونة من كلمة (مهر): الحب، و(بان) تلحق الأسماء وتعني:
المراقب. و باغبان: البستاني (مراقب البستان)، نگهبان: المراقب، و
پاسبان: الشرطي.

تمرین :

به سوالات ذیل پاسخ دهید :

۱- چه کسی خورشید و زمین را آفریده است ؟

.....

۲- چه کسی ماه و ستارگان را آفریده است ؟

.....

۳- چه کسی گیاهان و جانوران را آفریده است ؟

.....

۴- چه کسی ما را آفریده است ؟

.....

۵- آیا پدر مهربان است ؟

.....

۶- آیا مادر مهربان است ؟

.....

۷- آیا خدا مهربان است ؟

.....

۸- خدا خورشید و زمین را برای که (چه کسی) آفریده است ؟

.....

۹- خدا گیاهان و جانوران را برای که (چه کسی) آفریده است ؟

.....

درس هفدهم

پیغمبر

مُعَلِّم به ما درس می دهد. مُعَلِّم همه ی ما را دوست دارد. مُعَلِّم می خواهد که ما خوب درس بخوانیم و خوشبخت شویم.
مُعَلِّم ما را راهنمایی می کند تا کارهای خوب انجام دهیم.
ما مُعَلِّم مهربان خود را دوست داریم.
پیغمبر مُعَلِّم همه ی مردم است. خدای پیغمبر را برای راهنمایی و خوشبختی مردم فرستاده است.
ما همه ی پیغمبران را دوست داریم و به آنها احترام می گذاریم.
پیغمبر ما مسلمانان، حضرت محمد (ص) است.

ترجمه:

النبي

المعلم يعطينا الدرس (يُدْرِسُنَا). المعلم يحبنا جميعاً.
المعلم يريد أن ندرس جيداً ونسعد.
المعلم يوجهنا كي نؤدي الأعمال الجيدة.
نحن نحب معلمنا الرؤوف.
النبي معلم كل الناس. الرّب بعث النبي لتوجيه الناس وسعادتهم.
نحن نحب كل الأنبياء ونحترمهم. نبينا نحن المسلمين حضرة محمد (ص).

معلم: كلمة عربية مستعملة في الفارسية ويسمى المعلم أيضاً في الفارسية: آموزگار (المعلم الابتدائية غالباً) و دبیر (المدرس الثانوية) و استاد (الأستاذ الجامعي).

درس داد: أعطى درساً أي درس. و درس خواند: قرأ درساً أي درس.
دوست: بمعنى صديق أو مُحِب. و جمعها: دوستان. دوست دارد: يحب.
بخوانیم. شویم. انجام دهیم: أفعال مضارعة التزامية.

خوشبخت: سعيد. وهي من كلمة خوش: طيب، حسن، و بخت: بمعنى حظ. ويقابلها بدبخت. يقال في الفارسية: خوشبختانه: حسن الحظ، و بدبختانه: لسوء الحظ. خوشبختی: اسم مصدر بمعنى: السعادة، و بدبختی: الشقاوة.

راهنمایی: من كلمة (راه) بمعنى طريق و (نما) بمعنى مظهر والياء مصدرية. و راهنمایی بمعنى توجيه، مرحله راهنمایی: المرحلة التوجيهية. چراغ راهنما: المصباح الموجه أو الإشارة الضوئية في المرور.
راهنمایی کرد: وجه، أرشد، دلى.

پیغامبر: من پیغام أو پیام: رسالة، و بر: حامل، و معنى الكلمة: حامل الرسالة، أو الرسول و جمعها: پیغامبران أو پیامبران.

احترام: تستعمل كثيراً في الفارسية. و تختص الرسائل بعبارة: با تقدیم احترام. و احترام گذاشت: وضع احتراماً: أي احترم.
مسلمان: أي مسلم، و جمعها: مسلمانان.

تمرین :

به سؤالیهای ذیل پاسخ دهید :

۱- چه کسی به ما درس می دهد ؟

.....

۲- هدف معلم چیست ؟

.....

۳- هدف پیامبر چیست ؟

.....

۴- آیا ما همه ی پیامبران را دوست داریم ؟

.....

۵- آیا ما به همه ی پیامبران احترام می گذاریم ؟

.....

۶- نام کتاب حضرت موسی چیست ؟

.....

۷- نام کتاب حضرت عیسی چیست ؟

.....

۸- نام کتاب حضرت داود چیست ؟

.....

۹- نام کتاب حضرت محمد چیست ؟

.....

۱۰- خاتم انبیاء کیست ؟

.....

درس هجدهم

مُعَلِّم

روزی که به مدرسه آمدیم خواندن و نوشتن نمی دانستیم. از همان روزهای اول، معلم مهربان ما را راهنمایی کرد. او به ما خواندن و نوشتن یاد داد.

او به ما یاد داد که همیشه دفترها و کتابهای خود را پاکیزه نگاه داریم.

او به ما یاد داد که با دوستان خود مهربان باشیم.
او به ما یاد داد که همیشه پاکیزه باشیم تا بیمار نشویم.
او به ما یاد داد که به پدر و مادرمان احترام بگذاریم.
او به ما یاد داد که با خواهر و برادر خود مهربان باشیم.
او به ما یاد داد که دیگران را دوست داشته باشیم و به آنها کمک کنیم.

ما از معلم خود سپاسگزاریم چون به ما خواندن و نوشتن یاد داد.
از او سپاسگزاریم چون مانند پدر یا مادری مهربان، به ما کارهای خوب یاد داد.

(از کتاب درسی فارسی با تغییر)

المعلم

یوم أن أتینا إلى المدرسة لم نكن نعرف القراءة والكتابة. منذ نفس الأيام الأولى، معلمنا الرؤوف وجّهنا. هو علّمنا القراءة والكتابة. هو علّمنا أن نحافظ دائماً على دفاترنا وكتبنا نظيفة. هو علّمنا أن نكون ودودين مع أصدقائنا. هو علّمنا أن نكون دائماً نظيفين كي لا نمرض. هو علّمنا أن نحترم أبانا وأمنا. هو علّمنا أن نكون ودودين مع أختنا وأخينا. هو علّمنا أن نحب الآخرين ونساعدهم. نحن شاكرون لمعلمنا أن علّمنا القراءة والكتابة. نحن شاكرون له أن علّمنا - مثل أب أو أم رؤوفين - أعمالاً جيدة.

ملاحظات :

دانست (ماضی)، می داند (مضارع سادہ)، می دانست (ماضی استمراری).

بادوستان خود مہربان باشیم = بادوستانمان مہربان باشیم.

تا : من أجل. باید پاکیزہ باشیم تا بیمار نشویم. باید درس بخوانیم تا باسواد باشیم. باید غذای خوب بخوریم تا سالم بمانیم.

سیاس گزاریم = متشکریم.

به سوالات ذیل جواب دهید :

۱- آیا ما در بدو ورود به مدرسه خواندن و نوشتن می دانستیم ؟

.....

۲- معلم در روزهای اول چه کار کرد ؟

.....

۳- معلم چه چیزی به ما یاد داد ؟

.....

۴- آیا شما از معلمان تشکر می کنید ؟

.....

۵- آیا شما از پدر و مادر تان تشکر می کنید ؟

.....

۶- چرا ما باید همیشه پاکیزه باشیم ؟

.....

۷- نام معلم فارسی شما چیست ؟

.....

۸- نام اولین معلم شما چیست ؟

.....

۹- چرا ما باید به معلم احترام بگذاریم ؟

.....

۱۰- چرا ما باید به پدر و مادرمان احترام بگذاریم ؟

.....

درس نوزدهم

عید قربان

هر سال، مسلمانان مستطیع، از همه جای دنیا به زیارتِ خانه‌ی خدا می‌روند. خانه‌ی خدا یا کعبه در شهر مکه است. مسلمانان در مکه مراسم حج به جامی آورند. مراسم حج چند روز طول می‌کشد. در یکی از این روزها، گوسفند یا شتر یا گاوی را در راه خدا قربانی می‌کنند. برای همین است که نام این روز را عیدِ قربان گذاشته‌اند.

هر سال در این روز، مسلمانان در مکه جمع می‌شوند تا همبستگی خود را به همه‌ی دنیا نشان دهند. عیدِ قربان از عیدهای بزرگ ما مسلمانان است.

(از کتاب درسی فارسی با تغییر)

ترجمه :

عید الأضحی

كل عام، المسلمون المستطیعون، يذهبون من كل أرجاء الدنيا لزيارة بيت الله. بيت الله أو الكعبة في مدينة مكة. المسلمون في مكة يؤدون مناسك الحج. مناسك الحج تستغرق عدة أيام. في أحد تلك الأيام يضحون بخروف أو بعير أو بقرة في سبيل الله. لهذا سمي هذا اليوم عيد الأضحى.

كل سنة في هذا اليوم، يجتمع المسلمون في مكة كي يظهروا تضامنهم
لجميع العالم.

عيد الأضحى من أعيادنا الكبيرة نحن المسلمين.

ملاحظات :

مسلمانانِ مستطيع = مسلمانانی که استطاعت دارند.

کشورهای مقتدر = کشورهای که اقتدار دارند.

کارگرانِ باتجربه = کارگرانی که تجربه دارند.

افرادِ ثروتمند = افرادی که ثروت دارند.

مراسمِ حج = مناسک حج

برای همین است = به این علت = به این سبب.

تمرین :

به سؤالهای ذیل جواب دهید :

۱ - قبله ی مسلمانان کدام است ؟ / کجاست ؟

.....

۲ - مردم برای حج به کجا می روند ؟

.....

۳ - کعبه در کدام شهر است ؟

.....

۴ - چرا روزِ دهمِ ذی الحجه را عيدِ قربان نامیده‌اند؟

.....

۵ - هدف از اجتماعِ مسلمانان در مکه چیست؟

.....

۶ - آیا تو به عربستان سعودی سفر کرده‌ای؟

.....

۷ - آیا تو برای حج به مکه رفته‌ای؟

.....

۸ - مسافرت از دمشق به مکه با ماشین چند روز طول می‌کشد؟

.....

۹ - شهر مدینه به دمشق نزدیک‌تر است یا مکه؟

.....

۱۰ - مسافرت با هواپیما بین دمشق و جدّه چند ساعت طول می‌کشد؟

.....

درس بیستم

سؤال مسعود

بچه ها مرتب و منظم در کلاس نشسته بودند. اما یک نفر خیلی مؤدب بود. او مسعود بود. بچه ها منتظر معلم بودند. آنها علوم داشتند. به زودی معلم علوم آمد. و درس را شروع کرد. معلم درباره مسائل گوناگون صحبت می کرد. مسعود سؤال های زیادی از معلم علوم داشت، زیرا او به این درس خیلی علاقه داشت. ولی او جرأت پرسیدن سؤال هایش را نداشت. متأسفانه، مسعود مثل حمید خیلی خجالتی بود. او یک بار دستش را بالا برد و از معلم اجازه خواست. اما بلافاصله دستش را پایین آورد و گفت: «بیخشید، من سؤالی ندارم!». (از دوره ی آموزش زبان فارسی با تغییر)

ترجمه :

سؤال مسعود

الأولاد كانوا قد جلسوا في قاعة الدرس بشكل مرتب ومنظم. لكن شخصاً واحداً كان مؤدباً كثيراً. كان هو مسعود. الأولاد كانوا ينتظرون المعلم. كان عندهم (درس) العلوم. معلم العلوم جاء بسرعة، وبدأ الدرس.

المعلّم كان يتحدث عن المسائل المختلفة. كان لدى مسعود أسئلة كثيرة من المعلّم، لأنّه كان شديد الاهتمام بهذا الدرس. ولكن لم تكن له جرأة طرح أسئلته. مع الأسف، مسعود مثل حميد كان خجولاً جداً. هو مرة واحدة رفع يده وطلب الإذن من المعلّم، لكنه سرعان ما أنزل يده، وقال: «عفواً، ما عندي سؤال».

ملاحظات :

بچہ ہا: جمع بچہ : الطفل، وتطلق على مجموعة الأولاد أو الشباب في اللغة الدارجة.

مرتب ، منظم، مفصل، مكرّر .. مثل هذه الكلمات العربية تستعمل قيوداً للحال في الفارسية.
مؤدّب = با ادب.

درس علوم – درس ديني – درس رياضي – درس فيزيك – درس شيمي – درس زيست شناسي^(١) – درس زبان^(٢) ...
بلا فاصله = فوراً = سريعاً.

تعرين :

به سؤالهای ذیل پاسخ دهید :

(١) - الأحياء.

(٢) - اللغة.

۱- بچه ها چگونه در کلاس نشسته بودند؟

.....

۲- کدام یک از آنها خیلی مؤدب بود؟

.....

۳- بچه ها منتظر چه کسی بودند؟

.....

۴- درس آنها چه بود؟

.....

۵- مسعود به چه درسی خیلی علاقه داشت؟

.....

۶- چرا مسعود جرات پرسیدن سؤالهائیش را نداشت؟

.....

۷- آیا دانشجو باید جرات پرسیدن سؤالهائیش را داشته باشد؟

.....

۸- آیا خجالت از طرح سؤال کار صحیحی است؟

.....

۹- اگر بخواهی از معلم سؤال کنی دستت را بالا می بری و از او اجازه

می خواهی؟

.....

۱۰- مسعود به معلم چه گفت؟

.....

درس بیست و یکم

بیماری سعید

دیروز سعید مریض شده بود. او سرما خورده بود. مرتب عطسه می کرد. گاهی هم سرفه می کرد. گلویش درد می کرد. نزدیک سسی ونه درجه تب داشت. سرانجام، پیش از ظهر با مادرش به درمانگاه رفت. در درمانگاه چند نفر بیمار منتظر نشسته بودند. سعید به اطراف نگاهی کرد. یکی از بیماران دل درد داشت. بیمار دیگری منتظر دندان پزشک بود.

بعد از یک ربع، پرستار سعید را صدا کرد. سعید و مادرش به مطب دکتر رفتند. دکتر متخصص امراض داخلی بود. ابتدا، او چند سؤال از سعید کرد. سعید به همه ی سؤال های دکتر جواب داد. سپس، دکتر فشار خون و نبض او را گرفت و سعید را به طور کامل معاینه کرد. در پایان، دکتر گفت: «مسئله ی مهمی نیست. یک سرماخوردگی ساده است. چند قرص وکپسول و یک شربت می نویسم. با این نسخه خوب خواهی شد.»

سعید و مادرش از دکتر خداحافظی کردند و از مطب خارج شدند. آنها داروها را از داروخانه گرفتند و به خانه برگشتند. در بین راه، سعید به مادرش گفت: «خوشحالم در دوران قدیم زندگی نمی کنم. چون در آن هنگام، آدم ها با یک تب ساده می مردند.»

مادر سعید جواب داد: «بله، همین طور است. در آن زمان ها

بیماری های زیادی شایع بود، مثل حصیه، سل، آبله، و انواع وباها. خوشبختانه، امروزه اغلب این بیماری ها یا از بین رفته اند یا خیلی کم شده اند.»

سعید ادامه داد: «ما متأسفانه بیماری هایی مثل سرطان جانشین آن بیماری ها شده است و هر سال آدم های زیادی را به آن دنیا می فرستد. با این حال، مطمئنم در آینده علم پزشکی روش علاج این بیماری ها را هم کشف خواهد کرد.»

(از دوره ی آموزش زبان فارسی با تغییر)

ترجمه:

مرض سعید

كان سعيد قد مرض أمس. كان قد أصيب بالبرد، بشكل مستمر كان يعطس، وكان أحياناً يسعل أيضاً. كان بلعومه يؤلمه، وكانت حرارته تقرب من ٣٩ درجة. وأخيراً، ذهب قبل الظهر مع والدته إلى المستوصف. في المستوصف كان قد جلس عدد من المرضى المنتظرين. ألقى نظره على أطراف (المستوصف). أحد المرضى كان لديه ألم في القلب^(١)، ومريض آخر كان ينتظر طبيب الأسنان.

بعد ربع (ساعة). نادى الممرض (أو الممرضة) سعيداً. وذهب سعيد وأمه إلى عيادة الطبيب. كان الطبيب متخصصاً في الأمراض الداخلية. في البداية سأل بعض الأسئلة. سعيد أجاب عن أسئلة الطبيب جميعها.

بعد ذلك، الطبيب أخذ ضغطه ونبضه (قاس ضغطه وجس نبضه). وفحصه بشكل كامل. في الخاتمة قال الطبيب: ليست (هناك) مسألة مهمة.

(١) - هذه هي الترجمة اللفظية ومؤدّاها: كان يشكو من ألم في معدته.

إصابة بسيطة بالبرد، اكتب (وصفة فيها أسماء) عدد من الأقراص وكبسول
وشراب واحد، وبهذه الوصفة ستتحسن.

سعيد وأمه ودّعا الطبيب، وخرجا من العيادة. أخذوا الأدوية من
الصيدلية. وعادا إلى البيت. في وسط الطريق قال سعيد لأمه: «أنا مسرور
أنني لا أعيش في العصر القديم، لأنه في تلك الأزمنة، الناس كانوا يموتون
بحمّى بسيطة.

أم سعيد أجابت: نعم، كذلك، في تلك الأزمنة كانت أمراض كثيرة
شائعة، مثل الحصبة، والسل، والجذري، وأنواع الأوبئة. لحسن الحظ، أغلب
هذه الأمراض اليوم، إما أن تكون قد زالت، أو أصبحت قليلة جداً.
واصل سعيد: لكن مع الأسف (هناك) أمراض مثل السرطان قد حلت
محل تلك الأمراض، وفي كل سنة تدفع بكثير من الناس إلى ذلك العالم،
مع ذلك، أنا واثق، في المستقبل، سيكشف علم الطب طريقة علاج هذه
الأمراض.

ملاحظات:

مُرَقَّب = مُدَام = پیاپی = پشت سرهم

درمانگاه: مستوصف، بیمارستان: مستشفى. وفي النصوص العربية:
مارستان.

بیمار: مريض، ستان: لاحقة للكلمات تعني: مكان، مثل: گلستان: محل
الزهور، بوستان: محل رائحة (العطور)، والأخيران اسمان لكتابي
الشاعر الإيراني سعدي الشيرازي.

دکتر = پزشک، دانشکده پزشکی: كلية الطب، علم پزشکی: علم
الطب.

ساده: بسيط، وقد عُرِبَت إلى ساذج.

نسخه: كلمة عربية تعني: وصفة.

خدا حافظ: في امان الله، تستعمل في التوديع، والتوديع نفسه: خدا حافظي.

جانشين: البديل، النائب.

تمرین :

به سوالهای ذیل پاسخ دهید :

۱- بیماری سعید چه بود ؟

.....

۲- او چند درجه تب داشت ؟

.....

۳- سعید با مادرش کجا رفت ؟

.....

۴- آنها در درمانگاه چه دیدند ؟

.....

۵- دکتر چه کرد ؟

.....

۶- دکتر پس از معاینه چه گفت ؟

.....

۷- سعید و مادرش قبل از بازگشت به خانه چه کار کردند ؟

.....

۸- در زمان قدیم چه بیماریهایی شایع بود ؟

.....

۹- امروز چه بیماریهایی شایع است ؟

.....

۱۰- آیا علم پزشکی روش علاج بیماریهای جدید را کشف خواهد کرد ؟

.....

درس بیست و دوم

بین دو دوست

- ⇒ سلام علیکم.
- ⇒ سلام علیکم / ^(۱) علیکم السلام.
- ⇒ حال شما خوب است؟ (حال شما خوبه) ^(۲)؟
- ⇒ سلامت باشید / الحمد لله / خوبم / بد نیستم ^(۳).
- ⇒ چه خبر؟
- ⇒ خبر تازه نیست ^(۴) / بی خبر.
- ⇒ چه کار می کنی؟
- ⇒ مشغولم / مشغول درس و مطالعه / مشغول خانه داری ^(۵).
- ⇒ خانواده چه طورند؟ (چه طورن)؟
- ⇒ آنها هم خویند / سلام می رسانند ^(۶) / بد نیستند. (بد نیستن).
- ⇒ چرا دیر آمدی؟

-
- (۱) - بعد هذه العلامة (/) العبارات البديلة.
  - (۲) - هذه العبارات الموضوعية داخل الأقواس هي المستعملة باللغة الدارجة.
  - (۳) - لا بأس.
  - (۴) - لا جديد، تازه کلمة فارسية وعُربت بكلمة: طازج.
  - (۵) - إدارة المنزل.
  - (۶) - يسلمون.

= کارم زیاد بود / خیابانها شلوغ بود / تا کسی پیدا نمی شد (نمی شه).

= دیروز تلفن کردم، در منزل نبود.

= بله در منزل نبودم، به کوه^(۱) رفته بودم.

= چه خوب^(۲)! خوش به حالت! همیشه به کوه می روی؟

= هر هفته یک بار.

= تنها یا با کسی؟

= غالباً با دوستانم.

= ورزش خوبی است (ورزش خوبیه).

= بله بهترین ورزش.

= چند ساعت در کوه می مانید؟

= سه چهار ساعت.

= وسط راه استراحت می کنید؟

= نه یک سره کوه نوردی می کنیم^(۳)؟

= خسته نمی شوید (خسته نمی شید)؟

= چون عادت کردیم خسته نمی شویم.

= می توانم (می تونم) هفته آینده با شما بیایم (پیام)؟

---

(۱) - الجبل.

(۲) - للتعجب، مثل: چه زیبا! (للتعجب من شدة الجمال) چه مشکل!

(للتعجب من صعوبة الشيء). چه ساده! (للتعجب من سذاجة شخص).

وصیغة التعجب من: چه + اسم أو صفة.

(۳) - لا، نتسلق الجبل بشكل مستمر.

- ⇒ بله حتماً، خوشحال می شویم (می شیم).
- ⇒ متشکرم، چه وسایلی برای کوه نوردی لازم است (لازمه) ؟
- ⇒ هیچ، فقط کفش ورزشی^(۱)، ولباس مناسب.
- ⇒ وعده، کی و کجا باشد (باشه)؟.
- ⇒ ساعت پنج صبح، در میدان^(۲) تجریش.
- ⇒ بسیار خوب، به امید دیدار.
- ⇒ به امید دیدار خدا حافظ.
- ⇒ خدا حافظ / به سلامت.

تمرین :

مکالمه ی این درس را با دوستت تمرین کن .

(۱) - حذاء رياضية.

(۲) - ساحة.

درس بیست و سوم

بین سوری و ایرانی

⇒ ببخشید^(۱) آقا، شما ایرانی هستید؟

⇒ بله من ایرانی‌ام.

⇒ می‌توانم (می‌تونم) چند سؤال از شما بکنم؟

⇒ بله بفرمایید.

⇒ هدف شما از مسافرت به سوریه چیست؟

⇒ زیارت و سیاحت.

⇒ ممکن است (ممکنه) توضیحات بیشتری بفرمایید^(۲).

⇒ بله، چشم^(۳). سوریه دارای مراقد شخصیت‌های بزرگ اسلام است

که مشهورترین آنها مرقد حضرت زینب علیها السلام است.

همچنین سوریه دارای اماکن سیاحتی فراوانی^(۴) است، مانند

اماکن سیاحتی شهر حلب و شهر لاذقیه علاوه اماکن سیاحتی

پایتخت.

---

(۱) - ببخشید: اعدرنی.

(۲) - بفرما: تفضل، و مخاطب المفرد بلفه الجمع للاحترام. توضیحات بیشتری

بفرمائید: تتفضل بتوضیحات أكثر.

(۳) - چشم: عین، وهنا تعني: من عيني، علی عيني.

(۴) - فراوان: زیاد.

= از موزه دیدن کردید / کرده‌اید ؟
 = بله از موزه^(۱) آثار باستانی^(۲) دمشق دیدن کردم . بسیار جالب بود .
 = چه چیز در آنجا برای شما جالب بود ؟
 = قدمت این آثار، که نشان دهنده^(۳) عمق تاریخی کشور سوریه است .

= ببخشید آقا^(۴) اسم من علی حلبی است، اسم شما چیست ؟
 = جواد جعفری . خوب از فرصت استفاده کنم، از شما پرسش فارسی را کجا یاد گرفتید ؟

= در مرکز آموزش زبان فارسی دانشگاه .
 = آیا در دانشگاه‌های سوریه مرکز آموزش زبان فارسی وجود دارد ؟
 = بله، علاوه بر تدریس زبان فارسی در گروه‌های عربی و تاریخ، در هر دانشگاه مرکز آموزش زبان فارسی وجود دارد، کلیه ی افراد دانشگاهی و غیر دانشگاهی می توانند در آن تحصیل کنند .

= هدف‌تان از آموزش زبان فارسی چیست ؟
 = زبان فارسی زبان دوم جهان اسلام است (اسلامه) . و محقق در تاریخ و فلسفه و عرفان و تاریخ علوم اسلامی نیاز به این زبان دارد (داره) . علاوه بر این ما روابط بسیار خوبی با ایران در کلیه ی زمینه‌ها داریم، و ایران کشور دوست و برادر ماست، به همین جهت زبان فارسی برای ما اهمیت فراوان دارد (داره) .

(۱) - المتحف .

(۲) - الآثار القديمة .

(۳) - نشان داد: أشار ، بین ، - نشان دهنده: اسم فاعل أي : مبين .

(۴) - عفواً أيها السيد .

⇒ بسیار خوب. می دانی (می دونی) که ماهم برای زبان عربی اهمیت زیادی قائلیم^(۱). در کلیه مراحل تحصیلی زبان عربی تدریس می شود (میشه)، و در دانشگاههای ایران زبان عربی تا مرحله دکتری تدریس می شود.

⇒ بله می دانم (می دونم)، در قانون اساسی^(۲) شما به تدریس زبان عربی تأکید شده است.

⇒ بله همین طور است، زیرا که زبان عربی زبان دینی ماست. و مکمل زبان فارسی است.

⇒ ببخشید خیلی وقتتان را گرفتم.

⇒ خواهش می کنم^(۳)، خوش حال شدم. فرصت بسیار خوبی بود. ⇒ به امید دیدار.

⇒ به امید دیدار. خدا حافظ.

تمرین :

مکالمه ی این درس را با دوست تمرین کن .

۷ ۷ ۷

(۱) - اهمیت قائل است: بهیر اهمیت.

(۲) - الدستور.

(۳) - أرجو، وهنا بمعنى: عفواً.

درس بیست و چهارم

بین پدر و فرزند

♦ سلام علیکم.

♦ علیکم السلام پسر، حالت چه طور است (چطوره) ؟

♦ خوبم، بابا با اجازه ؟

♦ کجا ؟

♦ می خواهم (می خام) بادوستانم فوتبال بازی کنم.

♦ بسیار خوب، مواظب خودت باش.

♦ چشم.

♦ راستی، یادم رفت از تو سؤال کنم چرا دیروز بعد از ظهر منزل

نبودی؟

♦ در کتابخانه مشغول مطالعه بودم.

♦ درس می خواندی ؟

♦ نه ، درباره یک (یه) موضوع تحقیق می کردم.

♦ درباره چه موضوعی؟

♦ درباره تاریخ روابط ایران و عرب.

♦ چه موضوع خوبی! حالا چرا به فکر این موضوع افتادی ؟

♦ چند سؤال برای من در این زمینه مطرح است (مطرحه).

اولاً - چرا فاتحین عرب توانستند (توانستند) به راحتی سراسر

ایران را (رو) فتح کنند.

ثانیاً - چرا مردم ایران به سرعت مسلمان شدند؟

ثالثاً - چرا دانشمندان و ادبای ایرانی به زبان عربی توجه کردند و به

گسترش آن خدمت کردند؟

♦ خوب به چه نتیجه رسیدی؟

♦ هنوز مطالعه می‌کنم.

♦ من در این زمینه مطالعات زیادی دارم.

♦ جدی؟! چه خوب! به نتایجی هم رسیدی؟

♦ بله، مطلب برای من کاملاً واضح است (واضح).

♦ می‌توانی (می‌تونی) خلاصه مطلب را بفرمایی؟

♦ مردم ایران فتح اسلامی را (رو) به عنوان اشغال تلقی نکردند، بلکه

به فاتحین به عنوان حاملین پیام رهایی بخش اسلام نگاه کردند،

و اسلام را به عنوان دین مبارزه با طاغوت و استبداد و دین تحقق

کرامت و عزت و شخصیت انسان شناختند.

♦ دلیلی برای این موضوع دارید (دارین)؟

♦ بله کلیه مدارک تاریخی نشان می‌دهد (نشان می‌ده) که ایرانیان

یا فاتحین همکاری کردند، و کلیه حوادث پس از فتح نشان می‌

دهد (می‌ده) که اسلام در ایران با شمشیر وارد نشد بلکه از راه

دلها وارد شد. دخول میلیون‌ها ایرانی در دین مبین اسلام.

و خدمت به این دین و به زبان این دین و به علوم این دین همه

و همه نشان می‌دهد (می‌ده) که ایرانیان اسلام را با جان و دل

پذیرفتند، و با دیگر مسلمان جهان یک امت واحد اسلامی

تشکیل دادند.

✦ مطالب جالبی می فرمایید، اما دیر شده، دوست دارم گفته هایتان
را شب بشنوم.

✦ بسیار خوب برو به امان خدا، باز هم سفارش می کنم: مواظب
خودت باش.

تمرین :

مکالمه ی این درس را با دوستت تمرین کن .

۷

۷

۷

درس بیست و پنجم

یک گفتگوی تلفنی

- یاسر : الو، سلام سعید، من یاسر هستم.
- سعید : سلام یاسر، حالت چه طور است؟
- یاسر : من خوبم، تو چه طوری؟ امروز به مدرسه نیامدی!
- سعید : نه، امروز صبح حال خوب نبود، سرم درد می کرد. کمی تب داشتم.
- یاسر : تب؟ برای چی؟ دکتر رفتی؟
- سعید : آره، پیش از ظهر رفتم دکتر. سرما خورده بودم.
- یاسر : آ! سرما خوردگی! پس مهم نیست.
- سعید : دکتر گفت ناراحتی موقتی است و به زودی برطرف می شود^(۱).
- یاسر : همین طور است. الآن حالت چه طور است؟
- سعید : بهتر هستم. فقط سرفه می کنم. راستی^(۲)، امروز در مدرسه چه کار کردید؟
- یاسر : معلم های فارسی و تاریخ درس جدید دادند. ریاضی را هم دوره کردیم.

---

(۱) - بر طرف شد : زال.

(۲) - راستی: الصدق، وهنا تعني : أخبرني.

سعید : پس از ریاضی عقب نیفتادم^(۱).
 یاسر : نه، فکر نمی کنم. فردا می آیی؟
 سعید : آره^(۲). تا فردا صبح خوب می شوم.
 یاسر : خوشحالم. خوب، فردا منتظرت هستم. کاری نداری؟
 سعید : نه. از تلفنت ممتون هستم.
 یاسر : خواهش می کنم. وظیفه ام بود. خدا حافظ.
 سعید : خوشحالم کردی. خدا حافظ.

(از دوره‌ی آموزش زبان فارسی با تغییر)

تمرین :

مکالمه‌ی این درس را با دوست تمرین کن

۷ ۷ ۷

(۱) - عقب افتاد : تخلف.

(۲) - آره = بله = آری: نعم.

فهرست

۳	..... مقدمه
	درس اول
۷	..... جمله ی اسمیه: (است - نیست - بود - نبود) نطق حروف ...
	درس دوم
۱۸	..... جمله ی اسمیه (اضافه - صفت)
	درس سوم
۲۷	..... جمله ی اسمیه (ضمیر)
	درس چهارم
۳۶	..... جمله ی اسمیه (ضمیر)
	درس پنجم
۴۳	..... جمله اسمیه (اعداد - ظروف)
	درس ششم
۵۲	..... جمله ی اسمیه (اعداد ترتیبی)
	درس هفتم
۵۹	..... مالکیت - تفضیل
	درس هشتم
۶۵	..... جمله ی فعلیه (ماضی ساده)

درس نهم

۶۹ ..... جمله ی فعلیه (فعل مضارع ساده)

درس دهم

۷۳ ..... جمله ی فعلیه (فعل متعدی)

درس یازدهم

۷۸ ..... جمله ی فعلیه (فعل امر)

درس دوازدهم

۸۳ ..... جمله ی فعلیه (مضارع التزامی)

درس سیزدهم

۸۹ ..... جمله ی فعلیه (ماضی استمراری)

درس چهاردهم

جمله ی فعلیه

۹۶ ..... (ماضی بعید - ماضی نقلی - ماضی استمراری - مجهول)

درس پانزدهم

۱۰۳ ..... جمله ی فعلیه

..... آینده

درس شانزدهم

۱۰۷ ..... خدا

۱۱۰	درس هفدهم	پیغمبر .....
	درس هجدهم	
۱۱۳	درس نوزدهم	معلم .....
	درس بیستم	
۱۱۶	درس نوزدهم	عید قربان .....
	درس بیستم	
۱۱۹	درس بیست و یکم	سؤال مسعود .....
	درس بیست و دوم	
۱۲۲	درس بیست و دوم	بیماری سعید .....
	درس بیست و سوم	
۱۲۶	درس بیست و سوم	بین دو دوست .....
	درس بیست و چهارم	
۱۲۹	درس بیست و چهارم	بین سوری و ایرانی .....
	درس بیست و پنجم	
۱۳۲	درس بیست و پنجم	بین پدر و فرزند .....
	درس بیست و ششم	
۱۳۵	درس بیست و ششم	یک گفتگوی تلفنی .....

الاستشارية الثقافية
لجمهورية الإسلامية الإيرانية في دمشق